

Univerzita Palackého v Olomouci

Pedagogická fakulta

Katedra biologie

Analýza květeny vybraných štěrkopískoven v území severně od Kolína

Jiří POSPÍŠIL

Bakalářská práce

Vedoucí práce: RNDr. Zbyněk Hradílek, PhD.

Olomouc 2014

Prohlašuji, že jsem předloženou bakalářskou práci vypracoval samostatně a že jsem uvedl veškeré použité zdroje.

V Olomouci, duben 2014

.....
Jiří Pospíšil

Na tomto místě bych rád poděkoval vedoucímu bakalářské práce panu RNDr. Zbyňku Hradílkovi, Ph. D za pomoc a ochotné vedení bakalářské práce. Stejně tak děkuji všem, kteří mi poskytli podklady pro tuto bakalářskou práci či byli jinak nápomocni při jejím vzniku.

Univerzita Palackého v Olomouci
Pedagogická fakulta
Akademický rok: 2012/2013

Studijní program: Ekologie a ochrana prostředí
Forma: Kombinovaná
Obor/komb.: Aplikovaná ekologie pro veřejný sektor (EKOL)

Podklad pro zadání BAKALÁŘSKÉ práce studenta

PŘEDKLÁDÁ:	ADRESA	OSOBNÍ ČÍSLO
Bc. POSPÍŠIL Jiří	Na Ohrádkách 71, Ovčáry	D110653

TÉMA ČESKY:

Analýza květeny vybraných štěrkopískoven v území severně od Kolína

NÁZEV ANGLICKY:

Analysis of the flora of selected gravel-sand pits in the area north of Kolín

VEDOUcí PRÁCE:

RNDr. Zbyněk Hradílek, Ph.D. - BOT

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ:

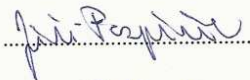
Zásady pro vypracování BP

1. Vybrat 2-3 různě staré pískovny a provést v nich detailní floristický průzkum.
2. Naučit se techniku terénní floristické práce jakož i určování rostlin podle botanického klíče. Každý nalezený taxon dokladovat aspoň jednou ve formě herbářového dokladu.
3. Seznámit se s problematikou ekologie obnovy narušených stanovišť v souvislosti s těžební činností a následnou rekultivací.
4. Provést rozbor květeny studovaných pískoven a zhodnotit jejich potenciál k dalšímu rozvoji spontánní vegetace.
5. Řešené otázky: Jaký podíl v květenách studovaných pískoven zaujímají původní a nepůvodní rostliny? Existují rozdíly ve flórách pískoven v závislosti na jejich stáří? Projevuje se na složení flóry pískoven okolní krajina?
6. Práce bude mít rozsah cca 40 stran a bude obsahovat mapovou a fotografickou přílohu.

SEZNAM DOPORUČENÉ LITERATURY:

Literatura

KUBÁT K. [ed.](2002): Klíč ke květeně České republiky. ? Academia, Praha.
KŘÍSA B. & PRÁŠIL K. (1989): Sběr, preparace a konzervace rostlinného materiálu. ? SPN, Praha.
PRACH K., PYŠEK P., TICHÝ L., KOVÁŘ P., JONGEPIEROVÁ I. & ŘEHOUNKOVÁ K. [eds] (2006): Botanika a ekologie obnovy. ? Zprávy Čes. Bot. Společ., Praha, Materiály 21.
PYŠEK P., DANIHELKA J., SÁDLO J., CHRTEK J. JR., CHYTRÝ M., JANOŠÍK V., KAPLAN Z., KRAHULEC F., MORAVCOVÁ L., PERGL J., ŠTAJEROVÁ K. & TICHÝ L. (2012): Catalogue of alien plants of the Czech Republic (2nd edition): checklist update, taxonomic diversity and invasion patterns. ? Preslia, Praha, 84: 155-255.
PYŠEK P., CHYTRÝ M., PERGL J., SÁDLO J. & WILD J. (2012): Plant invasions in the Czech Republic: current state, introduction dynamics, invasive species and invaded habitats. Preslia, Praha, 84: 575-629.

Podpis studenta:

Datum: 29.1.2013

Podpis vedoucího práce:

Datum: 29.1.2013

Podpis vedoucího katedry:

Datum: 29.1.2013

Obsah

1. Úvod	6
2. Cíle	8
3. Metodika	9
3.1 Terminologie	9
4. Vymezení lokality	11
5. Přírodní poměry	12
5.1 Geomorfologická charakteristika	12
5.2 Geologická charakteristika a vývoj	13
5.3 Půdní poměry	14
5.4 Biogeografické a fytogeografické poměry	15
5.5 Klimatologie	15
6. Těžba štěrkopísků V České republice a problematika obnovy narušených lokalit	16
6.1 Těžba štěrkopísků v Polabí	17
6.2 Rekultivace a sanace	18
7. Charakteristika pískoven	20
7.1 Pískovna Veltruby	20
7.2 Pískovna Hradištko	21
8. Výsledky floristického průzkumu	24
8.1 Výsledky průzkumu a diskuze	38
9. Závěr	45
10. Použité zdroje	46
11. Seznam příloh	48

1. Úvod

Člověk aktivně působí na planetě Zemi už po dlouhá léta. Dlouhodobě ji ovlivňuje. Je schopen záměrně i nevědomě zasahovat do krajiny. S rozvojem médií a moderních technologií se o této změně známého světa dozvídáme častěji a máme k dispozici i dostatek obrazového materiálu. Velmi diskutovaná je klimatická změna. Problémem odlesňování v tropických oblastech a desertifikace už není zpochybňován. Takové zásadní změny jsou známy ve světě, ale i na našem relativně malém území jsme svědky změn, které si nedávné generace nedokázaly představit. Celospolečensky diskutovanou událostí se staly například rozsáhlé povodně. Velká voda vyvolala diskuzi o melioracích, napřímených korytech a o potřebě zadržet vodu v krajině. V poslední době se také intenzivně mluví o hrozbě pro jižní Moravu v podobě sucha. V České republice jsme ale svědky pomalého, dlouhodobého a méně nápadného procesu, který je však nebezpečnější hrozbou pro naši živou přírodu. Jedná se o nepůvodní druhy fauny a flory, které naše území kolonizují. Význam nepůvodních druhů bude pravděpodobně se změnou klimatu i nadále růst.

Další hrozbou pro českou krajinu je její ekonomické využívání. Jedním ze způsobů je dobývání nerostných surovin. Nerostnou surovinou, která je dobývána po celém území ČR, jsou štěrkopísky. Při jejich těžbě vznikají antropogenní geomorfologické tvary zvané pískovny. V pískovnách jsou velmi rozmanité podmínky, které umožňují výskyt řadě druhů. Mezi nimi jsou i četné nepůvodní druhy naší flory.

Pískovny jsou útvary v krajině, které vytvořil člověk svou činností. Některé jsou těženy po dlouhá léta, na jiných jsou ložiska vytěžena relativně rychle. Vznik pískoven sebou nese řadu jevů. Mezi obyvatelstvem jsou vnímány především negativní jevy, jako je zvýšená prašnost, zábor orné zemědělské půdy a problematika transportu vytěžené suroviny k zákazníkovi. To se děje nejčastěji nákladní automobilovou dopravou. Na první pohled méně zřetelné jsou ale i přínosy pískoven, zejména vytěženého prostoru. Vytěžený prostor nevzniká najednou, ale zpravidla v delším časovém horizontu. Proto pískovny představují vítaná stanoviště v krajině, která je intenzivně využívána. Poskytují zejména útočiště druhům raných sukcesních stádií u rostlin. Dále vznikají hodnotná stanoviště pro živočichy, zejména pro ty, kteří jsou nějakým způsobem vázáni na vodu. Jedná se o obojživelníky, hmyz, ale i vodní ptactvo (Řehouňková K., 2006). V tomto ohledu se jeví jako sporná otázka rekultivací pískoven, kdy je řešen základní rozpor, zda pískovnu rekultivovat přirozenou a spontánní revitalizací, a nebo dát přednost biotechnologické rekultivaci (Kirchner K., Smolová I., 2010). Na druhou stranu jsou pískovny potenciálně nebezpečné tím, že jsou na ně vázány četné nepůvodní druhy a nově otevírané pískovny tak vlastně poskytují vhodné podmínky pro jejich uchycení a pozdější expanzi do okolní krajiny (Mlíkovský J., Stýblo P., 2006).

Nepůvodní druhy se na naše území dostávají záměrným vysazením i náhodou. Ve volné přírodě však mohou způsobit katastrofu a mít tak fatální následky pro domorodá společenstva. Ve světě je dobře znám osud Austrálie a dovezení nepůvodních živočichů. Pro náš stát je všeobecně znám případ nepůvodního bolševníku velkolepého (Mlíkovský J., Stýblo P., 2006).

Nepůvodní druhy se k nám většinou dostaly ze Středomořské oblasti. U těchto druhů nelze vyloučit to, že sem mohly dostat i „vlastními“ silami. Nepůvodní druhy, které se k nám dostaly z jiné než Středomořské oblasti, sem pronikají již delší dobu. V dávných dobách to byly zejména druhy z Asie, které sem byly zavlečeny obchodníky. V roce 1492 byl objeven Nový svět a rozvoj námořní dopravy znamenal příchod dalších druhů. Severoamerické druhy byly navíc z prostředí podobného evropskému, což jim velmi usnadnilo kolonizaci Evropského kontinentu. Dalším velkým posunem v přemísťování druhů po celém světě znamenal rozvoj letecké dálkové dopravy (Mlíkovský J., Stýblo P., 2006).

Řada nových druhů se do České republiky dostává jako zboží anebo s jinými obchodními komoditami jako černí pasažéři. Takto se přepravují nejen druhy ze zahraničí do tuzemska, ale i uvnitř státu (Mlíkovský J., Stýblo P., 2006).

2. Cíle

Bakalářská práce měla za hlavní cíl prozkoumat květenu vybraných štěrkopískoven v oblasti severně od města Kolína. Cílem byla i rešerše literatury s tematikou rekultivací a ekologickou obnovou narušených stanovišť. Dalším cílem bylo zjistit, zda existuje rozdíl mezi flórami zkoumaných pískoven. Jaký podíl zaujímají původní a nepůvodní druhy v šetřeném území. A pokusit se vysvětlit z čeho pramení rozdíly mezi pískovnamy. Součástí práce jsou grafické prvky ve formě grafů, tabulek a fotografií.

3. Metodika

Floristický průzkum se uskutečnil ve 2 štěrkopískovnách na Kolínsku. Zájmové lokality se nacházejí v blízkosti mého bydliště. Důvodem pro tento výběr byly skutečnosti, že jsou pro mě dobře dopravně dostupné a je mi také dobře znám vlastní terén pískoven. Charakteristika obou pískoven je uvedena v dalším textu práce.

Terénní průzkum zaměřený na flóru cévnatých rostlin byl proveden ve vegetačním období roku 2013. Šetřená území byla pravidelně navštěvována a to s intervalem nejméně jeden měsíc. Během návštěv byly zaznamenávány rostlinné druhy, také byla pořizována fotodokumentace. Rostliny byly určovány dle Klíče ke květeně České republiky (Kubát K., a kol., 2002). S určením některých rostlin mi také pomohli učitelé z Gymnázia v Kolíně.

Výsledky floristického průzkumu byly sestaveny do tabulky, která obsahuje nalezené rostliny a některé jejich charakteristiky. Vědecká jména rostlin byla sjednocena podle Klíče ke květeně České republiky (Kubát K., a kol., 2002) a Seznamu cévnatých rostlin květeny České republiky (Danihelka J., a kol., 2012). Z Klíče ke květeně České republiky (Kubát K., a kol., 2002) byly převzaty informace o životních formách nalezených rostlin. Informace, které charakterizují nepůvodní rostliny na našem území jako je doba imigrace, invazivní statut a původní oblast výskytu byly převzaty z Katalogu zavlečených rostlin České republiky (Pyšek P., a kol., 2012). Zjištěné údaje posloužily k analýze květeny studovaných štěrkopískoven. Výstupem jsou grafy, které shrnují počty původních a nepůvodních rostlin na jednotlivých lokalitách, oblasti původu nepůvodních rostlin, zastoupení jednotlivých čeledí a životních forem.

3.1 Terminologie

V následující kapitole jsou definovány pojmy, které jsou v této práci použity a se kterými se v práci pracuje. Definice termínů, které se týkají původnosti a nepůvodnosti druhů byly převzaty z časopisu Vesmír (Pyšek P., Sádlo J., 2004). Charakteristika termínů týkajících se životních forem byly převzaty z Klíče ke květeně České republiky (Kubát K., a kol., 2002).

Základní pojmy, se kterými pracuje tato bakalářská práce, jsou původní a nepůvodní druh. Původní druh lze definovat jako druh, který vznikl v dané oblasti bez přispění člověka anebo se do ní dostal nezávisle na činnosti člověka z oblasti, kde je původní. Ve Střední Evropě jsou považovány za původní druhy ty, které se zde vyskytují od konce doby ledové do počátku neolitu. Protikladem je nepůvodní neboli zavlečený druh, ten lze chápat jako druh, který se v dané oblasti vyskytuje jako následek úmyslné nebo neúmyslné činnosti člověka. Za nepůvodní druh je

považován i ten, který se do oblasti dostal nezávisle na člověku, ale z oblasti, ve které nebyl původní (Pyšek P., Sádlo J., 2004).

Nepůvodní druhy lze dále rozdělit na druhy přechodně zavlečené, naturalizované a invazivní. Přechodně zavlečený druh sám není schopen opakovaného rozmnožení. Jeho přítomnost v oblasti je závislá na pravidelném, lidmi zprostředkovaném přísunu rozmnožovacích částic. Naturalizovaný druh je takový, který má schopnost se v přírodě sám rozmnožovat a udržovat bez opakovaného přísunu rozmnožovacích částic člověkem. A invazivní druh je zvláštní případ naturalizovaného druhu. Invazivní druh je sám schopen se na stanovišti udržovat, a dokonce se z území šíří a tím pádem vzrůstá počet lokalit i jeho populace (Pyšek P., Sádlo J., 2004).

Další charakteristikou nepůvodních druhů je jejich doba zavlečení. Rozlišují se archeofyty a neofyty. Archeofyty byly zavlečeny v období mezi neolitem do roku 1 500 a neofyty byly zavlečeny po tomto roce. Přelomový rok byl zvolen s ohledem na zámořské objevy a to konkrétně na objevení Ameriky v roce 1 492 a následnou introdukci četných druhů (Pyšek P., Sádlo J., 2004).

Rostliny lze hodnotit rozdílnými kritérii, při hodnocení flóry zkoumaných pískoven byla takovým kritériem i životní forma rostlin. Dle Kubáta (Kubát K., a kol., 2002) jsou termíny použité v bakalářské práci definovány takto:

- epifyt je vytrvalá rostlina rostoucí na těle jiné rostliny nejčastěji stromu, tato rostlina však není parazitem
- fanerofyt je dřevina s obnovovacími pupeny obvykle více než 30 cm nad zemí, rozlišují se dvě dílčí formy:
  - makrofanerofyty – stromy
  - nanofanerofyty – keře
- geofyt je vytrvalá bylina s obnovovacími pupeny pod povrchem půdy, přežívají obvykle cibulemi, hlízy či oddenky
- hemikryptofyt je vytrvalá až dvouletá bylina s obnovovacími pupeny na nadzemních stoncích těsně při povrchu půdy, pupeny jsou chráněny šupinami nebo nahloučenými jinými orgány a obvykle též sněhovou pokrývkou
- hydrofyt je vodní rostlina s obnovovacími pupeny ponořenými ve vodě
- chamaefyt je rostlina, která má obnovovací pupeny nad zemí nejvýše do 30 cm
- terofyt je rostlina bez obnovovacích pupenů, nepříznivé období přežívá pouze ve formě semen

4. Vymezení lokality

Šetřené území se nachází ve východní části Středočeského kraje, poblíž okresního města Kolína na území obcí Veltruby a Velký Osek. Dvě vybrané pískovny se nalézají v katastrálních územích Hradištko I, Veltruby a nepatrnou částí i na katastrálním území Velký Osek.

Obě pískovny leží v zemědělské krajině, která je intenzivně obhospodařována už po dlouhá staletí. Území je ovlivněno nejen zemědělskou činností, ale komplexní činností člověka. Jedná se o dopravní zatížení, kdy se v těsné blízkosti nachází silnice druhé třídy č. 125 a dálnice D11 ve směru Praha – Hradec Králové. V těsném sousedství se nachází i labská vodní cesta a železniční trať č. 231. Podrobněji zachycuje situaci na území obr. 1.

Obr. 1 Šetřené území (Mapy. cz, 1996 - 2014, vlastní úprava).

5. Přírodní poměry

5.1 Geomorfologická charakteristika

Vymezené území můžeme z hlediska geomorfologického členění zařadit do následujících jednotek (Demek J., Mackovčín P., 2006).

provincie: Česká vysočina

soustava: Česká tabule

podsoustava: Středočeská tabule

celek: Středolabská tabule

podcelek: Nymburská kotlina

okrsky: Poděbradská rovina a Středolabská niva

Charakteristika geomorfologických okrsků (Demek J., Mackovčín P., 2006).

Geomorfologický okrsek Poděbradská rovina se nachází ve východní části Nymburské kotliny. Jedná se o erozně akumulaci území na pravém břehu Labe v širší oblasti na soutoku s řekou Cidlinou. Jeho plocha je přibližně 82 km². Tento okrsek vznikl erozí a akumulací vodních toků a plančními pochody na slínovcích, prachovcích a pískovcích svrchní křídly. Charakter okrsku doplňuje fakt, že se nachází na terase řeky Labe, která vznikla v období würm. Významným chráněným útvarem v oblasti je maloplošné chráněné území NPR Libický luh.

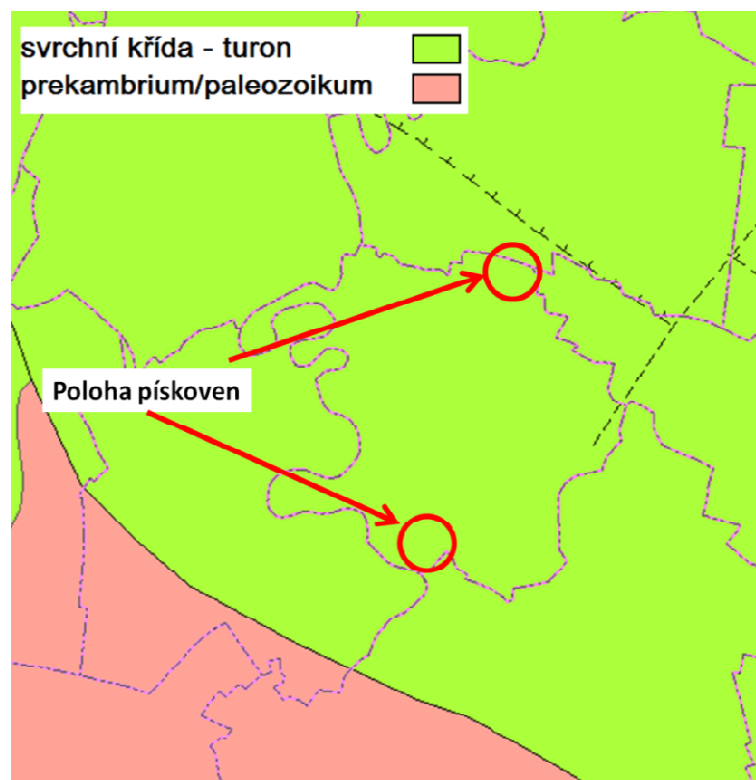
Geomorfologický okrsek Středolabská niva se rovněž nachází v Nymburské kotlině. Můžeme jej charakterizovat jako náplavovou rovinu kolem řeky Labe s rozlohou přibližně 54 km². Jedná se o akumulaci rovinu při Labi s množstvím opuštěných koryt dřívějších nivních meandrů a zákrutů, které vznikly zejména po regulaci Labe pro vodní dopravu. Důležitými chráněnými prvky jsou PR Veltrubský luh a PR Tonic- Bezedná, které se řadí k maloplošným chráněným územím. Další geomorfologická charakteristika odpovídá geologickému vývoji. Absolutní i relativní výšková členitost je malá, území má rovinný charakter a malou nadmořskou výšku. Nadmořská výška obou pískoven je 190 m n. m. Současnými procesy, které zde probíhají, jsou další zarovnávání a eroze území. Podstatnější je větrná eroze podpořená ve 20. století vlastnickou změnou pozemků a změnou tradičního hospodaření na zemědělskou velkovýrobu.

Z geomorfologických útvarů, které lze na území nalézt, to jsou jen občasné písečné přesypy, upravené říční koryto a slepá říční ramena a meandry v různém stádiu zazemňování. Vzhledem k přítomnosti lidského osídlení po delší dobu jsou zde zastoupeny i antropogenní

útvary. Jedná se zejména o dopravní tvary, jako jsou těleso dálnice, ekodukt, dopravní násep a most. Z těžebních tvarů to jsou pískovny, které se v posledních letech rozšiřují.

5.2 Geologická charakteristika a vývoj

Krajina v zájmovém území prodělala dlouhý a komplikovaný vývoj jako celý Český masiv. Český masiv je zbytkem rozsáhlého hercynského horstva, které bylo vyvrásněno v období 380 – 300 milionů let, tedy v období devon až karbon. Na stavbě Českého masivu se podílejí zejména horniny prekambriického a paleozoického stáří. Velké oblasti těchto hornin se označují jako oblasti. Podklad zkoumaného území pravděpodobně tvoří oblast středočeská, někdy zvaná tepelsko-barrandienská. Platformním útvarem na středočeské oblasti jsou četné křídové usazeniny, které mají v rámci Evropy značné rozšíření. Největší plochu zaujímá česká křídová pánev, jež je součástí evropských epikontinentálních pánví, které byly vzájemně propojeny po cenomanské mořské transgresi. Česká křídová pánev je největší dochovanou sedimentační pánví na našem území a pokrývá značnou část severní poloviny Českého masivu. Dnešní rozsah pánve je oproti době jejího vzniku mnohem menší. Nejprve byla Česká křídová tabule ovlivněna sladkovodní sedimentací, později došlo k mořské transgresi a tím pádem i k slanovodní sedimentaci. Přestože trvala mořská transgrese přibližně jen 10 milionů let, dosahuje mocnost křídových uloženin řádů stovek metrů. Výplň pánve je tvořena zejména klastickými uloženinami rozdílné zrnitosti. V uloženinách mořského původu jsou zastoupeny i sedimenty karbonátového původu jako jsou slíny, slínovce, opuky a vápence. Třetihorní horniny nejsou ze zkoumaného území známy. Vliv kvartéru na oblast byl obdobný jako na většinu území dnešního státu, který byl ovlivněn svou polohou v příledovcové zóně. Během glaciálních období se výrazně projevoval vliv mechanického zvětrávání, během kterého docházelo na rozdílných částech území k protichůdným procesům, kterými jsou denudace a akumulace. Pro území dnešního středního toku Labe jsou typické a dominantní právě akumulační procesy a to zejména vznik fluvialních sedimentů, v menší míře jsou přítomny i eolitické sedimenty. Sedimenty jsou zastoupeny hlavně navátými písky, sprašemi a štěrkopísky, které jsou právě předmětem těžby ve vybraných pískovnách. Štěrkopísky byly ukládány podél řeky Labe a vytvořily tak průběžnou soustavu terasových akumulací. Terasy vznikly v důsledku zařezávání koryta do podloží. Na takto uložených glaciálních sedimentech vznikají v meziledových dobách nivní hlíny (Chlupáč I., a kol., 2011).

Obr. 2. Geologická situace (Národní portál INSPIRE, 2010 – 2013, vlastní úprava).

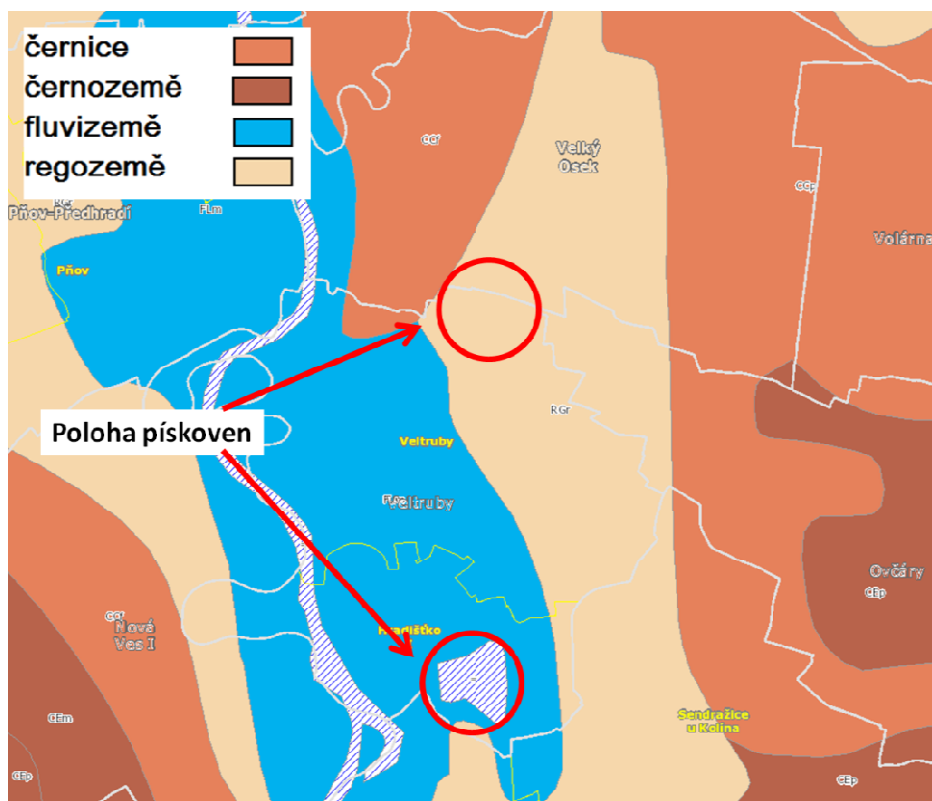
5.3 Půdní poměry

Ve vymezeném území se nachází několik druhů půd dle klasifikace TKSP – Taxonomický klasifikační systém půd, tento klasifikační systém je používán na našem území. Jedná se o fluvizemě, černice a regozemě (Hauptman I., 2009).

Fluvizemě se vyskytují u obce Veltruby a tvoří relativně široký pás. Půda je charakteristická výskytem v nivách toků a vzniká z povodňových sedimentů. Jedná se o vývojově velmi mladé půdy. Půdotvorný proces byl často přerušován záplavou, která měla akumulární charakter. Pro půdu je dále typická vrstevnatost a nepravidelné rozložení organických látek. Původní vegetací na fluvizemích jsou lužní lesy a jiné lužní porosty (Tomášek M., 2003).

Regozemě se táhnou v zájmovém území v pásu ve směru sever – jih. Jsou charakteristické tím, že vyvinuly ze sybkých sedimentů, a to hlavně písků a štěrkopísků pod borovými doubravami, převážně v rovinatém reliéfu, kde minerálně chudý substrát či krátká doba pedogeneze zabraňuje výraznějšímu vývoji profilu. Původní rostlinný pokryv je borový les (Tomášek M., 2003).

Černice se nacházejí na východním okraji vymezené oblasti. Matečním substrátem jsou většinou vápnité nivní uloženiny nebo písčité terasy. Půdotvorným pochodem je intenzivní humifikace. Jedná se spíše o těžší půdy. Původním porostem byly olšiny, druhotně vlhké louky (Tomášek M., 2003).

Obr. 3. Půdní poměry vybrané oblasti (Národní portál INSPIRE, 2010 – 2013, vlastní úprava).

5.4 Biogeografické a fyto geografické poměry

Oblast náleží do biogeografické provincie středoevropských listnatých lesů, Hercynské podprovincie a leží na rozhraní Polabského a Mladoboleslavského bioregionu (Culek m., 1996). Zkoumané území spadá do fyto geografické oblasti termofytika, do obvodu Českého termofytika a leží na hranici fyto geografických pookreseů 13a Rožďalovická tabule a 11b Poděbradské Polabí (Skalický V., 1988).

5.5 Klimatologie

Z klimatologického hlediska se území nachází v teplé klimatické oblasti. Konkrétně jde o podoblast T2. Tato oblast se vyznačuje dlouhým létem a přechodným obdobím, které je velmi krátké, suché a teplé. Jara a podzimy jsou teplé až mírně teplé a zimy bývají mírně teplé, suché až velmi suché. Sněhová pokrývka bývá krátkého trvání (Quitt E., 1971). Klimatologickou charakteristiku charakterizuje tabulka 1.

Tab. 1. Klimatické charakteristiky oblasti.

průměrná teplota vzduchu	9 – 10°C
průměrná sezónní teplota – jaro	9 – 10°C
průměrná sezónní teplota – léto	16 – 17°C
průměrná sezónní teplota – podzim	9 – 10°C
průměrná sezónní teplota – zima	0 – 1°C
průměrná doba trvání průměrné denní teploty vzduchu 10°C a více	170 – 180 dní
průměrná doba trvání průměrné denní teploty vzduchu 20°C a více	30 – 40 dní
průměrný počet letních dnů	50 – 60 dní
průměrný počet mrazových dnů	80 – 100
průměrný počet mrazových dnů	20 – 30
průměrný roční úhrn srážek	550 – 600 mm
průměrný úhrn srážek v letním půlroce	325 – 350 mm
průměrný roční počet srážkových dnů s úhrnem $\geq 1,0$ mm	90 – 110
průměrný roční počet srážkových dnů s úhrnem srážek $\geq 10,0$ mm	12 – 16
průměrný sezónní počet dní se sněžením	40 – 60
průměrný počet dní se sněhovou pokrývkou	20 – 40
průměrná roční relativní vlhkost vzduchu	70 – 80 %
průměrný roční úhrn doby trvání slunečního svitu	1 500 – 1 700 hodin
průměrný počet jasných dní	40 – 50
průměrný počet zamračených dní	150 - 160

Zdroj: (Tolasz R., 2007)

6. Těžba štěrkopísků V České republice a problematika obnovy narušených lokalit

Těžba štěrkopísků na území České republiky představuje velmi významnou hospodářskou aktivitu. Štěrkopísky jsou základní surovinou pro stavebnictví. Na území každého okresu jsou lokalizována nevýhradní ložiska a na území 41 okresů jsou lokalizována výhradní ložiska. Ložiska štěrkopísků jsou situována v akumulacích kvartérních sedimentů v nivách velkých vodních toků. Společnou vlastností pro tato území je, že jsou hustě zalidněny a intenzivně osídleny po dlouhou dobu, což s sebou přináší řadu konfliktních situací. Jednou z nich je problematika vodních zdrojů pro pitné a hospodářské potřeby. Zásoby těchto vod mohou být ohroženy těžební činností. Dalším problémem je také zábor orné půdy ve velkém plošném rozsahu. Štěrkopísky jsou jedinou surovinou, které je v nezanedbatelném množství získávána i z nevýhradních ložisek. Štěrkopísky jsou dobývány dvěma způsoby. Suchou a mokrou metodou. Při mokré metodě dochází k těžbě plovoucími bagry. Tato metoda je charakteristická pro nívné oblasti a je tudíž rozšířenější. Během

těžby dochází k postupnému zatopení vytěženého prostoru a vzniku antropogenně podmíněného jezera (Smolová I., 2008).

Předmět těžby – samotné štěrkopísky můžeme charakterizovat jako směsi štěrku a písku. Jsou přirozeným materiálem vzniklým rozpadem hornin při zvětrávání. Dochází k jejich opracování při transportu, který je zajištěn zejména vodou, ale i ledovcem nebo vzduchem. Štěrkopísky jsou nepevněné a sypké horniny z různě velkých částic. Nejčastěji o velikosti 2 – 128 mm. Jsou složeny z valounků, valounů, kamenů a občas balvanů a z proměnlivé objemové složky písku, prachu a jílu. Používají se ve stavebnictví spolu s cementem a tvoří základní surovinu v přípravě betonářských směsí. Další využití je jako drenážní a filtrační vrstvy, podsypy a podklady při stavbě dopravní infrastruktury (Kužvart M., 1984).

Přestože je zájmové území plošně malé, je velmi výrazně ovlivněno lidskou činností. Jedná se jak o zemědělskou činnost, tak o činnost těžební, díky které vznikají antropogenní geomorfologické tvary, kterými jsou pískovny.

Zdejší oblast je dotčena povrchovou těžbou štěrkopísků, díky které vznikají charakteristické útvary – pískovny. Pískovny jsou těžebním tvarem, který vzniká při těžbě a úpravách písku. Mají konkávní tvar, který je často vyplněný vodou. Nejčastěji vznikají těžbou v údolních nivách. Těžba v nivě dosahuje úrovně hladiny podzemní vody, která infiltruje z koryta vodního toku, a vede ke vzniku nových vodních ploch. Už během samotné těžby dochází k pochodům, které jsou podmíněny lidskou činností. Dochází k abrazní činnosti a podemílání břehů, které je v zápětí následováno jejich sesuvem v pobřežní zóně (Kirchner K., Smolová I., 2010).

6.1 Těžba štěrkopísků v Polabí

Polabí, kde se nacházejí obě zájmové pískovny je oblastí s ekonomicky významnou těžbou štěrkopísků v České republice. Území se nachází ve výhodné geografické poloze ve Středočeském kraji. To umožňuje odbyt vytěžené suroviny v regionu, kde je vysoký ekonomický potenciál v blízkosti města Prahy.

V bezprostřední blízkosti města Kolína jsou to pískovna Sandberk, která měla v roce 2005 rozlohu 24 ha a po vytěžení by měla mít celkovou rozlohu přes 38 ha. Z této pískovny je získáván zejména betonářský písek (Braunová M., 2010). Další pískovnou je nově otevřená pískovna mezi obcemi Tři Dvory a Veletov. Tato pískovna byla otevřena v roce 2012 a předpokládaný rozsah území dotčeného těžbou je 72 ha, z toho by po vytěžení mělo být 66 ha vodních ploch. Téměř celou plochu dotčenou těžbou zaujímá orná půda (Záměry na území ČR, 2010 – 2014). Z širšího okolí může zmínit pískovnu u obce Písková Lhota. Tato pískovna opět vznikla ze zemědělských

pozemků a zaujímá plochu 19 ha. Dnes již není těžena a rekultivace pískovny měla být ukončena v roce 2013 a měly být realizovány prvky ÚSES. Pískovna u obce Vrbová Lhota je soustava 3 pískoven. Také tato pískovna vznikla ze zemědělské půdy. Celková vytěžená plocha byla v roce 2010 20 ha (Braunová M., 2010). Blíže se těžbě v oblasti Nymburské kotliny věnují akademické práce Braunové (Braunová M., 2010) a Matějčka (Matějček T., 2001).

Při těžbě stavebních surovin dochází k řadě střetů. Střety vznikají v oblastech vodního hospodářství, zemědělské výroby, lesního hospodářství a ochrany přírody. Pro pískovny v Polabí je nejtypičtější střet zájmů v oblasti zemědělské výroby, kdy dochází k záboru půdy v klimaticky příznivých oblastech a vodního hospodářství. Vrstvy štěrkopísků jsou často zásobárnou podzemních vod, jejichž kvalita může být narušena těžbou. Příkladem je pískovna u obce Veltruby (Záměry na území ČR, 2010 – 2014).

6.2 Rekultivace a sanace

Využívání a zejména získávání nerostných surovin pro hospodářské účely má na našem území dlouhou tradici. Při činnostech, které souvisejí s dobýváním nerostných surovin, dochází k citelnému zásahu do krajiny, který je nutno po ukončení těžby opět zahladit. Zahlazovací procesy u nás mají dlouho tradici a v našem státě s nimi máme dlouhé zkušenosti. Zahlazovacími procesy jsou sanace a rekultivace. Problém rekultivací je řešen již od roku 1854, kdy byl vydán Obecný horní zákon, který řešil problematiku získávání pozemků pro těžbu, samotnou těžbu a návrat pozemků ke svému původnímu účelu (Kirchner K., Smolová i., 2010). Z dosavadních zkušeností z oblastí postižených těžbou jak v zahraničí, tak na území našeho státu, můžeme rozlišit dva způsoby rekultivace. Jedná se o přirozenou revitalizaci a biotechnickou rekultivaci. Při přirozené revitalizaci dochází k ponechání poškozených částí krajiny přirozené sukcesy bez zásahů člověka. Přirozená sukcese vede ke vzniku vyvážených biocenóz, ale je relativně pomalá. Proces biotechnologické rekultivace je složen ze dvou částí – technické a biologické rekultivace. Technická část rekultivací znamená vytvoření ekotopu potřebných kvalit z hlediska morfologie, pedologie a vodního režimu. Toho je docíleno zejména terénními úpravami, které spočívají v navázce půdy a hydromelioračních úpravách. Navazující částí je biologická úprava, která dává území konečný vzhled a funkci. Biologická rekultivace se dělí do 4 základních kategorií, kterými jsou zemědělské rekultivace, které spočívají v přípravě půdy, osetí a končí sklizní. Jsou použity pro tvorbu polí, luk, sadů a vinic. Lesnické spočívají v založení lesních kultur. Vyžadují terénní úpravy, ale nedochází k navázce úrodných zemin. Hydrické rekultivace zahrnují na zasažených pozemcích úpravy, které vedou k vybudování vodních nádrží a toků. Poslední kategorií jsou ostatní

rekultivace, spočívají ve všech předešlých způsobech. Při ostatní rekultivaci dochází k vytvoření sportovních či rekreačních areálů (Kirchner K., Smolová I., 2010).

V České republice je zákonná povinnost obnovit těžbou dotčená místa. Většina obnovy se děje biotechnickou obnovou. Spontánní vývoj není při plánování obnovy těžbou narušené krajiny téměř využíván. Byly však provedeny analýzy a průzkumy, jak by takový spontánní vývoj probíhal. Bylo zjištěno, že počáteční stádia byla na zkoumaných lokalitách podobná. Iniciální stádia byla tvořena lučními, mokřadními a ruderalními druhy. Stádia sukcese do 40 let od ukončení těžby tvořila luční, lesní nebo mokřadní vegetace. Rozdíl v sukcesi byl na suchých a teplých stanovištích. V lokalitách, kde byl v blízkosti přítomen plodný trnovník akát, vedla sukcese u nejstarších stádií k porostům akátu s nitrofilními druhy v bylinném patru. U lokalit bez přítomnosti akátu v nejbližším okolí vedla nejstarší stádia k vytvoření křovinatých trávníků. Z analýzy pískoven dále vyplynulo, že na všech typech stanovišť se formuje velmi rychle polopřirozená až přirozená vegetace. Výjimku tvoří pouze lokaliky, kde se v blízkosti nachází akát. Pískovny jsou velmi důležitým refugiem pro některé vzácné a ohrožené druhy. Přirozená vegetace může být spontánní sukcesí obnovena již po 25 letech (Řehouňková K., 2006).

Význam a potenciál pískoven pro ekologickou obnovu je značný nejen pro flóru, ale i faunu. Vegetace v pískovnách využívá především oligotrofní stanoviště. Pro faunu jsou atraktivní hlavně břehy. Vhodnou rekultivací břehů bylo dosaženo i početní stabilizace ohrožené břehule říční. Tím bylo dosaženo, že 52 % jihočeské populace břehule říční hnízdí v upravených březích pískoven. Přirozená obnova těžbou narušených stanovišť nemá potřebnou legislativní oporu. Což vede ke zbytečné ztrátě finančních prostředků, protože přirozená obnova je finančně mnohem méně nákladná. Z pohledu přírody je také mnohem lepší, protože nabízí rozmanitější lokality v různém sukcesním stádiu. To ve výsledku přináší i větší biodiverzitu (Řehouňková K., Řehounek J., 2012).

7. Charakteristika pískoven

7.1 Pískovna Veltruby

Pískovna Veltruby je jednou z několika pískoven, které se nacházejí v geomorfologickém okrsku Poděbradská rovina. Lokalita se nachází na pravobřežní straně středního toku Labe, které zde zanechalo mocné říční sedimenty písků a šterkopísků. Sedimenty jsou pleistocenního původu a průměrná mocnost dosahuje kolem 10 m. Některá ložiska těchto surovin jsou těžena, jiná jsou předmětem ochrany. Těžba probíhá z vody, protože hladina podzemní vody se nachází přibližně v hloubce 2,5 až 4 m pod povrchem. Získání suroviny se děje za pomoci plovoucího korečkového bagru a plovoucích pásových dopravníků, které materiál dopravují na břeh, kde je dále tříděn (Záměry na území ČR, 2010 – 2014). Doprava vytěženého materiálu z pískovny probíhá po silnici druhé třídy č. 125, která prochází s těsné blízkosti pískovny. Dobývací prostor se nachází výhradně pod ornou zemědělskou půdou. Těžbu v dobývacím prostoru Veltruby I uskutečňuje společnost ZOD Zálabí. Drobná těžba ve stávajícím DP Veltruby I probíhá prakticky již od roku 1963, kdy bylo provozovatelem pískovny JZD Ovčáry. V roce 1966 byla těžba přerušena až do roku 1977, kdy zde těžil n. p. Severočeské kamenolomy a šterkopískovny Liberec, na pozemcích JZD Ovčáry (Královské město Kolín, 2011). V současné době je rozloha vytěženého prostoru přibližně 9,5 ha. Dle případové studie EIA byla maximální těžba stanovena na 225 000 tun/rok s předpokladem, že se uskuteční v objemu 75 % ze stanoveného maxima (Záměry na území ČR, 2010 – 2014). V těsné blízkosti pískovny Veltruby byla otevřena pískovna Velký Osek. Toto ložisko bylo zkoumáno mezi lety 1975 – 1990 a jeho zásoby byly odhadnuty na 8 mil m³ (Kužvart M., 1992).

Nynější vzhled pískovny je odrazem jejího vývoje. Západní břehy jsou porostlé vzrostlou stromovou vegetací. Na tento poměrně úzký pás vzrostlé vegetace navazuje přibližně 40 m široký travnatý pás, který je přerušen silnicí druhé třídy, za kterou se již nachází polní monokultury. Severní břeh je zcela bez dřevin a navazuje na něj rovinatá plocha s proměnlivou šířkou. Charakter této plochy je spíše travnatý, místy jsou plochy zcela bez vegetace. Severní okraj pískovny je dále ohraničen polní komunikací a komunikací z penelů, po které je dopravována vytěžená surovina a následně za touto polní cestou opět navazují polní pozemky. Východní břehy pískovny jsou převážně bez dřevin, pokud se zde dřeviny vyskytují, jsou rozmístěny jednotlivě v malém počtu. I tento břeh pískovny je lemován polní komunikací, na kterou navazují polní a lesní monokultury. V jihovýchodní části pískovny probíhá těžba a pokračuje severním směrem. Jižní břehy pískovny jsou opět zcela bez dřevin. Na břeh navazuje cca 2 – 4 m široký pás, který je přerušen polní komunikací, která opět slouží k pohybu nákladních automobilů. Za touto komunikací se opět nacházejí polní pozemky. Břehy jsou po celém obvodu pískovny ostré a prudce se svažují do vody.

Obr. 4 Pískovna Veltruby (Mapy.cz, vlastní úprava).

Obr. 5 Pískovna Hradištko (Mapy.cz, vlastní úprava)

7.2 Pískovna Hradištko

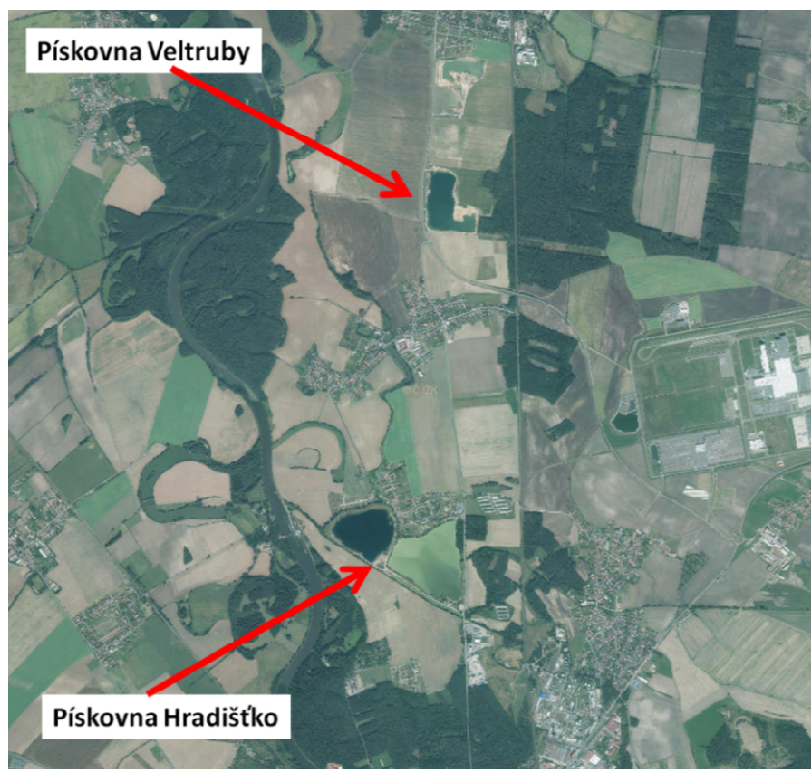
Těžba na pískovně Hradištko byla zahájena na počátku 50. let s předpokladem, že půjde o těžbu menšího rozsahu. Se získáváním suroviny začal n. p. Československé stavební závody. Těžba byla z počátku realizována v menším rozsahu. Později převzala těžbu okolní jednotná zemědělská družstva a v roce 1967 došlo k podstatnému rozšíření dobývacího prostoru s příslibem, že po ukončení těžby bude vzniklé jezero upraveno k rekreačním účelům. Do roku 1996 zde těžilo

Zemědělské družstvo Ovčáry následované firmou Písek-Beton a. s. V roce 1999 byl otevřen další dobývací prostor v těsném sousedství stávajícího. Oba prostory jsou odděleny úzkou šíjí a těžba byla úplně ukončena v roce 2011 (Královské město Kolín, 2011).

Těžba na pískovně měla stejný charakter jako na pískovně Veltruby. Probíhala za pomoci plovoucího korečkového bagru a vytěžená surovina byla transportována na břeh pomocí plovoucích pásových dopravníků. Při těžbě docházelo k postupnému zatopení podzemní vodou, protože její hladina se nachází mělko přibližně v hloubce 3 m. Hloubka pískovny je proměnlivá v závislosti na mocnosti říčních sedimentů, které mají nejčastěji mocnost 10 m. Rozloha starší části pískovny, která přestala být těžena dříve je 27 ha, rozloha novější části pískovny, která nebyla předmětem floristického průzkumu, je 7,5 ha.

K příslibu, že z jezer bude realizována rekreační plocha, nedošlo. Byly pouze sanovány břehy. V současné době ani vodní plochy nelze využít k rekreaci, protože jsou v letních měsících silně zamořeny sinicemi, což dokládá obr. 7.

Současná podoba pískovny je opět odrazem jejího dlouhého vývoje. Břehy jsou oproti pískovně Veltruby rozmanitější. Severní břehy jsou porostlé dřevinami, následuje úzká pěšina a vše je zakončeno intravilánem obce. Východní břehy jsou také lemovány vzrostlými dřevinami, na které místy navazují plochy lesního charakteru následované komunikací druhé třídy, za kterou se dle konkrétního místa nacházejí lesy, případně polní pozemky. Jižní břehy nejsou porostlé souvislým pásem dřevin. Na břehy navazuje rovinaté prostranství, které má travnatý charakter a na němž jsou vysázeny jednotlivě stromy. Na toto rovinaté prostranství navazuje asfaltovo-betonová komunikace, která sloužila k transportu vytěžené suroviny. Západní břeh je porostlý stromy a keři. Na tyto břehové porosty opět navazuje prostranství s vysazenými stromy. Západní břeh je tvořen relativně úzkou šíjí, které odděluje starší část pískovny od novější, která nebyla předmětem floristického průzkumu. Svahy pískovny prudce klesají do vody, místy jsou vysypány vytěženými kameny.

Obr. 6 Vzájemná poloha pískoven (Mapy.cz, vlastní úprava)

Obr. 7 Zamoření pískovny Hradištko sinicemi (Jiří Pospíšil, 2013).

8. Výsledky floristického průzkumu

Celkem jsem v obou písčových nálezích našel 172 druhů vyšších rostlin. V písčové Hradištko bylo nalezeno 144 druhů. V písčové Veltruby bylo celkově zaznamenáno 77 druhů cévnatých rostlin. Z celkového počtu 56 čeledí zaznamenaných na obou lokalitách byla nejpočetnější čeledí čeleď hvězdčovitá (*Asteraceae*), která za obě lokality obsahovala 34 druhů. Druhou nejpočetnější čeledí byla čeleď bobovité (*Fabaceae*), která za obě lokality obsahovala 15 druhů a třetí nejpočetnější čeledí je čeleď růžovité (*Rosaceae*) s 10 zástupci. Přehled zastoupení jednotlivých čeledí ukazuje obr. č. 8 a podrobně je zachycen výsledek průzkumu v tabulce 2, kde jsou uvedeny charakteristiky jednotlivých rostlin. Z této tabulky také vycházejí grafy, které průzkum shrnují.

Tabulka 2. Soupis nalezených druhů

	Latinský název	Český název	čeleď	životní forma	Hradiště	Veltruby	Time	Stat	Původ	Ohrožené a chráněné
1	<i>Acer campestre</i> L.	javor babyka	<i>Aceraceae</i> - javorovité	MFf	1			n		
2	<i>Acer negundo</i> L.	javor jasanolistý	<i>Aceraceae</i> - javorovité	MFf	1		neo	inv	AmN	
3	<i>Acer platanoides</i> L.	javor mléč	<i>Aceraceae</i> - javorovité	MFf	1			n		
4	<i>Acer pseudoplatanus</i> L.	javor klen	<i>Aceraceae</i> - javorovité	MFf	1			n		
5	<i>Aegopodium podagraria</i> L.	bršlice kozí noha	<i>Apiaceae</i> - miříkovité	Hkf	1			n		
6	<i>Aesculus hippocastatum</i> L.	jírovec maďal	<i>Hippocastanaceae</i> - jírovcovité	MFf	1			nat	M	
7	<i>Agrimonia eupatoria</i> L.	řepík lékařský	<i>Rosaceae</i> - růžovité	Hkf	1			n		
8	<i>Achillea millefolium</i> L.	řebříček obecný	<i>Asteraceae</i> - hvězdnicovité	Hkf		1		n		
9	<i>Achillea pratensis</i> Saukel et R. Länger	řebříček luční	<i>Asteraceae</i> - hvězdnicovité	Hkf	1			n		
10	<i>Alisma plantago-aquatica</i> L.	žabník jitrocelový	<i>Alismataceae</i> - žabníkovité	Hf	1			n		
11	<i>Alnus glutinosa</i> (L.) Gaertn	olše lepkavá	<i>Betulaceae</i> - břízovité	MFf	1			n		
12	<i>Amaranthus powellii</i> S. watson	laskavec zelenoklasý	<i>Amaranthaceae</i> - laskavcovité	Tf	1		neo	inv	AmC, AmS	

	Latinský název	Český název	čeleď	životní forma	Hradiště	Veltruby	Time	Stat	Původ	Ohrožené a chráněné
13	<i>Amaranthus retroflexus</i> L.	laskavec ohnutý	<i>Amaranthaceae</i> - laskavcovité	Tf		1	neo	inv	AmN, AmC	
14	<i>Arctium lappa</i> L.	lopuch větší	<i>Asteraceae</i> - hvězdicovité	Hkf	1	1	ar	nat	E	
15	<i>Arctium tomentosum</i> Mill.	lopuch plstnatý	<i>Asteraceae</i> - hvězdicovité	Hkf	1		ar	nat	E	
16	<i>Arenaria serpyllifolia</i> L.	písečnice douškolistá	<i>Caryophyllaceae</i> - hvozdíkovité	Hkf	1			n		
17	<i>Armoracia rusticana</i> G. Gaertn. Et al.	křen selský	<i>Brassicaceae</i> - brukvovité	Hkf	1		ar	nat	E	
18	<i>Artemisia vulgaris</i> L.	pelyněk černobýl	<i>Asteraceae</i> - hvězdicovité	Hkf	1	1		n		
19	<i>Astragalus glycyphyllos</i> L.	kozinec sladkolistý	<i>Fabaceae</i> - bobovité	Hkf		1		n		
20	<i>Atriplex sagittata</i> Borkh.	lebeda lesklá	<i>Chenopodiaceae</i> - merlíkovité	Tf		1	ar	inv	E, M, As	
21	<i>Ballota nigra</i> L.	měrnice černá	<i>Lamiaceae</i> - hluchavkovité	Hkf	1	1		n		
22	<i>Batrachium trichophyllum</i> (Chaix) F. W. Schultz	lakušník niťolistý	<i>Ranunculaceae</i> - pryskyřníkovité	Hf, Tf	1			n		C4
23	<i>Bellis perennis</i> L.	sedmikráska obecná	<i>Asteraceae</i> - hvězdicovité	Hkf		1		n		
24	<i>Berula erecta</i> (Huds.) Coville	potočník vzpřímený	<i>Apiaceae</i> - miříkovité	Hkf, Hf	1			n		C4
25	<i>Betula pendula</i> Roth	bříza bělokora	<i>Betulaceae</i> - břízovité	MFf	1	1		n		
26	<i>Bidens frondosus</i> L.	dvouzubec černoplodý	<i>Asteraceae</i> - hvězdicovité	Tf	1	1	neo	inv	AmN	

	Latinský název	Český název	čeleď	životní forma	Hradiště	Veltruby	Time	Stat	Původ	Ohrožené a chráněné
27	<i>Bidens tripartitus</i> Thuill.	dvouzubec trojdílný	Asteraceae - hvězdnicovité	Tf	1			n		
28	<i>Bolboschoenus laticarpus</i> Marhold et al.	kamyšík širokoplodý	Cyperaceae - šáchorovité	Gf	1			n		C4
29	<i>Bromus tectorum</i> L.	sveřep střešní	Poaceae - lipnicovité	Tf, Hkf	1	1	ar	nat	M	
30	<i>Butomus umbellatus</i> L.	šmel okoličnatý	Butomaceae - šmelovité	Hf, Hkf	1			n		C4
31	<i>Calamagrostis epigejos</i> (L.) Roth	třtina křovištní	Poaceae - lipnicovité	Hkf		1		n		
32	<i>Calystegia sepium</i> (L.) R. Br.	opletník plotní	Convolvulaceae - svačkovité	Hkf	1			n		
33	<i>Campanula patula</i> L.	zvonek rozkladitý	Campanulaceae - zvonkovité	Hkf	1			n		
34	<i>Capsella bursa-pastoris</i> (L.) Medik.	kokoška pastuší tobolka	Brassicaceae - brukvovité	Tf		1	ar	nat	M	
35	<i>Carduus acanthoides</i> L.	bodlák obecný	Asteraceae - hvězdnicovité	Hkf	1	1	ar	nat	M	
36	<i>Carpinus betulus</i> L.	habr obecný	Corylaceae - lískovité	MFf		1		n		
37	<i>Centuarea cyanus</i> L.	chrpa modrá	Asteraceae - hvězdnicovité	Tf	1		ar	nat	/	
38	<i>Centuarea jacea</i> L.	chrpa luční pravá	Asteraceae - hvězdnicovité	Hkf	1			n		
39	<i>Cerastium arvense</i> L.	rožec rolní pravý	Caryophyllaceae - hvozdíkovité	Chf		1		n		
40	<i>Cerastium glutinosum</i> Fr.	rožec lepkavý	Caryophyllaceae - hvozdíkovité	Tf	1			n		

	Latinský název	Český název	čeleď	životní forma	Hradiště	Veltruby	Time	Stat	Původ	Ohrožené a chráněné
41	<i>Cichorium intybus</i> L.	čekanka pravá	Asteraceae - hvězdnicovité	Hkf		1	ar	nat	M	
42	<i>Cirsium arvense</i> (L.) Scop.	pcháč oset	Asteraceae - hvězdnicovité	Hkf	1	1	ar	inv	E, As	
43	<i>Cirsium vulgare</i> (Savi) Ten.	pcháč obecný	Asteraceae - hvězdnicovité	Hkf	1	1		n		
44	<i>Convolvulus arvensis</i> L.	svlačec rolní	Convolvulaceae - svlačcovité	Hkf	1		ar	nat	M	
45	<i>Conyza canadensis</i> (L.) Cronquist	turanka kanadská	Asteraceae - hvězdnicovité	Tf	1		neo	inv	AmN	
46	<i>Cornus sanguinea</i> L.	svída krvavá	Cornaceae - dřínovité	NFf	1			n		
47	<i>Cota austriaca</i> (Jacq.) Sch. Bip.	rmen rakouský	Asteraceae - hvězdnicovité	Tf	1		ar	nat	M	C3
48	<i>Crepis bienis</i> L.	škarda dvouletá	Asteraceae - hvězdnicovité	Hkf	1			n		
49	<i>Dactylis glomerata</i> L.	srha říznačka	Poaceae - lipnicovité	Hkf	1	1		n		
50	<i>Daucus carota</i> L.	mrkev obecná	Apiaceae - miříkovité	Tf	1	1		n		
51	<i>Elodea canadensis</i> Michx.	vodní mor kanadský	Hydrocharitaceae - voňankovité	Hf	1		neo	nat	AmN	
52	<i>Epilobium adenocaulon</i> Hausskn.	vrbovka žláznatá	Onagraceae - pupalkovité	Hkf	1		neo	nat	AmN, AmC	
53	<i>Epilobium hirsutum</i> L.	vrbovka chlupatá	Onagraceae - pupalkovité	Hkf	1			n		
54	<i>Equisetum arvense</i> L.	přeslička rolní	Equisetaceae - přesličkovité	Gf	1	1		n		

	Latinský název	Český název	čeleď	životní forma	Hradiště	Veltruby	Time	Stat	Původ	Ohrožené a chráněné
55	<i>Equisetum palustre</i> L.	přesliška bahenní	<i>Equisetaceae</i> - přesličkovité	Gf	1			n		
56	<i>Erigeron annuus</i> (L.) Desf.	turan roční	<i>Asteraceae</i> - hvězdnicovité	Tf	1	1	neo	inv	AmN	
57	<i>Erodium cicutarium</i> (L.) L'Hér.	pumpava obecná	<i>Geraniaceae</i> - kakostovité	Tf	1	1	ar	nat	E, M, As	
58	<i>Erysimum durum</i> J. Presl et C. Presl	trýzel tvrdý	<i>Brassicaceae</i> - brukvovité	Hkf		1		n		
59	<i>Eupatorium cannabinum</i> L.	sadec konopáč	<i>Asteraceae</i> - hvězdnicovité	Hkf	1			n		
60	<i>Euphorbia esula</i> (L.) Hill	prýšec obecný	<i>Euphorbiaceae</i> - prýšcovité	Hkf		1		n		
61	<i>Falcaria vulgaris</i> Berhn.	srpek obecný	<i>Apiaceae</i> - miříkovité	Hkf	1			n		
62	<i>Filago arvensis</i> L.	bělolist rolní	<i>Asteraceae</i> - hvězdnicovité	Tf	1	1		n		C3
63	<i>Filipendula ulmaria</i> (L.) Maxim.	tužebník jilmový	<i>Rosaceae</i> - růžovité	Hkf	1			n		
64	<i>Fumaria vaillantii</i> Loisel.	zemědým Vaillantův	<i>Fumariaceae</i> - zemědýmovitě	Tf	1		ar	nat	M	
65	<i>Galium album</i> Mill.	svízel bílý	<i>Rubiaceae</i> - mořenovité	Hkf	1	1		n		
66	<i>Galium aparine</i> L.	svízel přítula	<i>Rubiaceae</i> - mořenovité	Tf	1			n		
67	<i>Geranium pratense</i> L.	kakost luční	<i>Geraniaceae</i> - kakostovité	Hkf	1			n		
68	<i>Geranium pusillum</i> Burm. F.	kakost maličká	<i>Geraniaceae</i> - kakostovité	Tf	1	1	ar	nat	E, M	

	Latinský název	Český název	čeleď	životní forma	Hradiště	Veltruby	Time	Stat	Původ	Ohrožené a chráněné
69	<i>Hieracium pilosellina</i> (F. W. Schultz) Soják	chlupáček nepravý	<i>Asteraceae</i> - hvězdnicovité	Hkf	1			n		
70	<i>Humulus lupulus</i> L.	chmel otáčivý	<i>Cannabaceae</i> - konopovité	Hkf	1	1		n		
71	<i>Hypericum perforatum</i> L.	třezalka tečkovaná	<i>Hypericaceae</i> - třezalkovité	Hkf	1	1		n		
72	<i>Hypochaeris radicata</i> L.	prasetník kořenatý	<i>Asteraceae</i> - hvězdnicovité	Hkf		1		n		
73	<i>Chelidonium majus</i> L.	vlaštovičník větší	<i>Papaveraceae</i> - mákovité	Hkf	1		ar	nat	E, M, As	
74	<i>Chenopodium album</i> L.	merlík bílý	<i>Chenopodiaceae</i> - merlíkovité	Tf		1		n		
75	<i>Impatiens parviflora</i> DC.	netýkavka malokvětá	<i>Balsaminaceae</i> - netýkavkovité	Tf	1		neo	inv	As	
76	<i>Iris pseudacorus</i> L.	kosatec žlutý	<i>Iridaceae</i> - kosatcovité	Gf	1			n		
77	<i>Juglans regia</i> L.	ořešák královský	<i>Juglandaceae</i> - ořešákovité	MFf	1		ar	nat	M	
78	<i>Juncus articularis</i> L.	sítina článkovaná	<i>Juncaceae</i> - sítinovité	Hkf		1		n		
79	<i>Juncus effusus</i> L.	sítina rozkladitá	<i>Juncaceae</i> - sítinovité	Hkf	1			n		
80	<i>Lactuca serriola</i> L.	locika kompasová	<i>Asteraceae</i> - hvězdnicovité	Hkf	1		ar	nat	M	
81	<i>Lamium album</i> L.	hluchavka bílá	<i>Lamiaceae</i> - hluchavkovité	Hkf		1		n		
82	<i>Larix decidua</i> Mill.	modřín opadavý	<i>Pinaceae</i> - borovicovité	MFf	1			n		

	Latinský název	Český název	čeleď	životní forma	Hradiště	Veltruby	Time	Stat	Původ	Ohrožené a chráněné
83	<i>Lathyrus pratensis</i> L.	hrachor luční	<i>Fabaceae</i> - bobovité	Hkf	1			n		
84	<i>Lathyrus tuberosus</i> L.	hrachor hlíznatý	<i>Fabaceae</i> - bobovité	Hkf	1		ar	nat	M	
85	<i>Lemna minor</i> L.	okřehek menší	<i>Lemnaceae</i> - okřehkovité	Hf	1			n		
86	<i>Lemna trisulca</i> L.	okřehek trojbrázdý	<i>Lemnaceae</i> - okřehkovité	Hf	1			n		C3
87	<i>Leontodon hispidus</i> L.	máchelka srstnatá	<i>Asteraceae</i> - hvězdnicovité	Hkf	1			n		
88	<i>Lepidium campestre</i> (L.) W. T. Aiton	řeřicha chlumní	<i>Brassicaceae</i> - brukvovité	Tf	1		ar	nat	E, M	
99	<i>Lotus corniculatus</i> L.	štírovník růžkatý	<i>Fabaceae</i> - bobovité	Hkf	1			n		
90	<i>Lycopsis arvensis</i> L.	prlina rolní pravá	<i>Boraginaceae</i> - brutnákovité	Tf, Hkf	1		ar	nat	E	
91	<i>Lycopus europaeus</i> L.	karbinec evropský	<i>Lamiaceae</i> - hluchavkovité	Hkf	1	1		n		
92	<i>Lysimachia vulgaris</i> L.	vrbina obecná	<i>Primulaceae</i> - prvosenkovité	Hkf	1			n		
93	<i>Lythrum salicaria</i> L.	kyprej vrbice	<i>Lythraceae</i> - kyprejovité	Hkf	1			n		
94	<i>Malus domestica</i> Borkh.	jabloň domácí	<i>Rosaceae</i> - růžovité	MFf	1		ar	nat	/	
95	<i>Malva neglecta</i> Wallr.	sléz přehlížený	<i>Malvaceae</i> - slézovité	Hkf		1	ar	nat	M	
96	<i>Matricaria discoidea</i> DC.	heřmáněk terčovitý	<i>Asteraceae</i> - hvězdnicovité	Tf, Hkf	1		neo	mat	As	

	Latinský název	Český název	čeleď	životní forma	Hradiště	Veltruby	Time	Stat	Původ	Ohrožené a chráněné
97	<i>Matricaria chamomilla</i> L.	heřmánek pravý	<i>Asteraceae</i> - hvězdnicovité	Tf, Hkf		1		n		
98	<i>Medicago lupulina</i> L.	tolice dětelová	<i>Fabaceae</i> - bobovité	Tf, Hkf	1	1		n		
99	<i>Melilotus officinalis</i> (L.) Lam.	komonice lékařská	<i>Fabaceae</i> - bobovité	Hkf	1		ar	nat	M, As	
100	<i>Mentha aquatica</i> L.	máta vodní	<i>Lamiaceae</i> - hluchavkovité	Hkf	1			n		
101	<i>Myosotis palustris</i> (L.) L.	pomněnka bahenní	<i>Boraginaceae</i> - brutnákovité	Hkf	1			n		
102	<i>Najas marina</i> L.	řečanka přímořská	<i>Najadaceae</i> - řečankovité	Tf	1			n		C3
103	<i>Nuphar lutea</i> (L.) Sm.	stulík žlutý	<i>Nymphaeaceae</i> - leknínovité	Hf	1			n		C4
104	<i>Oenothera biennis</i> L.	pupalka dvouletá	<i>Onagraceae</i> - pupalkovité	Tf	1	1	neo	nat	E, As	
105	<i>Papaver dubium</i> L.	mák pochybný	<i>Papaveraceae</i> - mákovité	Tf		1	ar	nat	M	
106	<i>Papaver rhoeas</i> L.	mák vlčí	<i>Papaveraceae</i> - mákovité	Tf	1		ar	nat	M	
107	<i>Parthenocissus quinquefolia</i> (L.) Planch.	loubinec pětistý	<i>Vitaceae</i> - révovité	MFf		1	neo	nat	AmN	
108	<i>Pastinaca sativa</i> L.	pastinák setý	<i>Apiaceae</i> - miříkovité	Tf, Hkf		1		n		
109	<i>Persicaria amphibia</i> (L.) Spreng.	rdesno obojživelné	<i>Polygonaceae</i> - rdesnovité	Hf, Hkf	1	1		n		
110	<i>Phragmites australis</i> (Cav.) Steud.	rákos obecný	<i>Poaceae</i> - lipnicovité	Gf, Hkf	1	1		n		

	Latinský název	Český název	čeleď	životní forma	Hradiště	Veltruby	Time	Stat	Původ	Ohrožené a chráněné
111	<i>Pinus sylvestris</i> L.	borovice lesní	<i>Pinaceae</i> - borovicovité	MFf	1	1		n		
112	<i>Plantago lanceolata</i> L.	jitrocel kopinatý	<i>Plantaginaceae</i> - jitrocelovité	Hkf	1	1		n		
113	<i>Plantago major</i> L.	jitrocel větší	<i>Plantaginaceae</i> - jitrocelovité	Hkf	1	1		n		
114	<i>Poa annua</i> L.	lipnice roční	<i>Poaceae</i> - lipnicovité	Tf		1		n		
115	<i>Poa compressa</i> L.	lipnice smáčkнутá	<i>Poaceae</i> - lipnicovité	Hkf	1	1		n		
116	<i>Poa nemoralis</i> L.	lipnice hajní	<i>Poaceae</i> - lipnicovité	Hkf	1			n		
117	<i>Poa palustris</i> L.	lipnice bahenní	<i>Poaceae</i> - lipnicovité	Hkf	1			n		
118	<i>Polygonum aviculare</i> L.	truskavec ptačí	<i>Polygonaceae</i> - rdesnovité	Tf	1	1		n		
119	<i>Populus alba</i> L.	topol bílý	<i>Salicaceae</i> - vrbovité	MFf	1			n		
120	<i>Populus canadensis</i> Moench	topol kanadský	<i>Salicaceae</i> - vrbovité	MFf	1	1	neo	inv	hybrid	
121	<i>Populus nigra</i> L.	topol černý	<i>Salicaceae</i> - vrbovité	MFf	1			n		
122	<i>Populus tremula</i> L.	topol osika	<i>Salicaceae</i> - vrbovité	MFf	1			n		
123	<i>Potentilla argentea</i> L.	mochna stříbrná	<i>Rosaceae</i> - růžovité	Hkf	1	1		n		
124	<i>Potentilla reptans</i> L.	mochna plazivá	<i>Rosaceae</i> - růžovité	Hkf	1			n		

	Latinský název	Český název	čeleď	životní forma	Hradiště	Veltruby	Time	Stat	Původ	Ohrožené a chráněné
125	<i>Prunus avium</i> (L.) L.	třešeň ptačí	Rosaceae - růžovité	MFf		1		n		
126	<i>Prunus cerasifera</i> Ehrh.	slivoň myrobalán	Rosaceae - růžovité	MFf	1	1	ar	inv	M	
127	<i>Prunus spinosa</i> L.	trnka obecná	Rosaceae - růžovité	NFf		1		n		
128	<i>Quercus robur</i> L.	dub letní	Fagaceae - bukovité	MFf	1			n		
129	<i>Quercus rubra</i> L.	dub červený	Fagaceae - bukovité	MFf	1		neo	inv	AmN	
130	<i>Ranunculus acris</i> L.	pryskyřník prudký	Ranunculaceae - pryskyřníkovité	Hkf	1			n		
131	<i>Ranunculus repens</i> L.	pryskyřník plazivý	Ranunculaceae - pryskyřníkovité	Hkf	1			n		
132	<i>Robinia pseudoacacia</i> L.	trnovník akát	Fabaceae - bobovité	MFf	1		neo	inv	AmN	
133	<i>Rorippa sylvestris</i> (L.) Besser	rukev obecná	Brassicaceae - brukvovité	Hkf	1	1		n		
134	<i>Rosa canina</i> L.	růže šípková	Rosaceae - růžovité	NFf	1			n		
135	<i>Rubus</i> sp.	ostružiník	Rosaceae - růžovité	NFf	1			n		
136	<i>Rumex acetosa</i> L.	šťovík kyselý	Polygonaceae - rdesnovité	Hkf	1	1		n		
137	<i>Rumex crispus</i> L.	šťovík kadeřavý	Polygonaceae - rdesnovité	Hkf	1	1		n		
138	<i>Rumex thyrsiflorus</i> Fingerh.	šťovík rozvětvený	Polygonaceae - rdesnovité	Hkf	1	1	neo	nat	E, As	

	Latinský název	Český název	čeleď	životní forma	Hradiště	Veltruby	Time	Stat	Původ	Ohrožené a chráněné
139	<i>Salix alba</i> L.	vrba bílá	Salicaceae - vrbovité	MFf	1	1		n		
140	<i>Salix caprea</i> L.	vrba jíva	Salicaceae - vrbovité	NFf, MFf	1	1		n		
141	<i>Salix cinerea</i> L.	vrba popelavá	Salicaceae - vrbovité	NFf		1		n		
142	<i>Sambucus nigra</i> L.	bez černý	Sambucaceae - bezovité	NFf	1			n		
143	<i>Saponaria officinalis</i> L.	mydlice lékařská	Caryophyllaceae - hvozdíkovité	Hkf	1		ar	nat	E, M	
144	<i>Securigera varia</i> (L.) Lassen	čičorka pestrá	Fabaceae - bobovité	Hkf	1	1		n		
145	<i>Senecio jacobaea</i> L.	starček přímětník	Asteraceae - hvězdnicovité	Hkf	1	1		n		
146	<i>Silene latifolia</i> Poir.	silenska širolistá bílá	Caryophyllaceae - hvozdíkovité	Hkf	1			n		
147	<i>Silene vulgaris</i> (Moench) Garcke	silenska nadmutá	Caryophyllaceae - hvozdíkovité	Hkf		1		n		
148	<i>Sisymbrium loeselii</i> L.	hulevník Loeselův	Brassicaceae - brukvovité	Tf	1			n		
149	<i>Solanum dulcamara</i> L.	lilek potměchuť	Solanaceae - lilkovité	Hkf	1			n		
150	<i>Solidago canadensis</i> L.	zlatobýl kanadský	Asteraceae - hvězdnicovité	Hkf	1		neo	inv	AmN	
151	<i>Sonchus asper</i> (L.) Hill	mléč drsný	Asteraceae - hvězdnicovité	Tf	1		ar	nat	M	
152	<i>Stellaria media</i> (L.) Vill.	ptačinec prostřední	Caryophyllaceae - hvozdíkovité	Tf	1			n		

	Latinský název	Český název	čeleď	životní forma	Hradiště	Veltruby	Time	Stat	Původ	Ohrožené a chráněné
153	<i>Symphytum officinale</i> (L.) Scop.	kostival lékařský	<i>Boraginaceae</i> - brutnákovité	Hkf	1		ar	nat	M	
154	<i>Tanacetum vulgare</i> L.	vratič obecný	<i>Asteraceae</i> - hvězdnicovité	Hkf	1		ar	nat	E	
155	<i>Taraxacum</i> sp.	pampeliška	<i>Asteraceae</i> - hvězdnicovité	Hkf	1	1	neo	cas	M	
156	<i>Tragopogon orientalis</i> L.	kozí brada východní	<i>Asteraceae</i> - hvězdnicovité	Tf, Hkf	1			n		
157	<i>Trifolium campestre</i> Schreb.	jetel ladní	<i>Fabaceae</i> - bobovité	Tf	1	1		n		
158	<i>Trifolium dubium</i> Sibth.	jetel pochybný	<i>Fabaceae</i> - bobovité	Tf	1	1		n		
159	<i>Trifolium incarnatum</i> L.	jetel inkarnát	<i>Fabaceae</i> - bobovité	Tf, Hkf	1			n		
160	<i>Trifolium pratense</i> L.	jetel luční	<i>Fabaceae</i> - bobovité	Hkf	1	1		n		
161	<i>Trifolium repens</i> L.	jetel plazivý	<i>Fabaceae</i> - bobovité	Hkf	1	1		n		
162	<i>Tripleurospermum inodorum</i> (L.) Sch. Bip.	heřmánkovec nevonný	<i>Asteraceae</i> - hvězdnicovité	Tf	1	1	ar	nat	/	
163	<i>Tussilago farfara</i> L.	podběl lékařský	<i>Asteraceae</i> - hvězdnicovité	Gf	1	1		n		
164	<i>Typha latifolia</i> L.	orobinec širokolistý	<i>Taphaceae</i> - orobincovité	Hf	1	1	ar	cas	M	
165	<i>Ulmus laevis</i> Pall.	jilm vaz	<i>Ulmaceae</i> - jilmovité	Mff	1			n		C4
166	<i>Urtica dioica</i> L.	kopřiva dvoudomá	<i>Urticaceae</i> - kopřivovité	Hkf	1	1		n		

	Latinský název	Český název	čeleď	životní forma	Hradiště	Veltruby	Time	Stat	Původ	Ohrožené a chráněné
167	<i>Valerianella locusta</i> (L.) Laterr.	kozlíček polníček	<i>Valerianaceae</i> - kozlíkovité	Tf	1			n		
168	<i>Verbascum phlomoides</i> L.	divizna sáповitá	<i>Scrophulariaceae</i> - krtičníkovité	Tf	1			n		
169	<i>Veronica polita</i> Fr.	rozrazil lesklý	<i>Scrophulariaceae</i> - krtičníkovité	Tf		1	ar	nat	M	
170	<i>Vicia angustifolia</i> L.	vikev úzkolistá	<i>Fabaceae</i> - bobovité	Tf		1	ar	nat	M	
171	<i>Vicia tetrasperma</i> (L.) Schreb.	vikev čtyřsemenná	<i>Fabaceae</i> - bobovité	Tf	1			n		
172	<i>Viscum album</i> L.	jmelí bílé	<i>Loranthaceae</i> - ochmetovité	Ef	1			n		

Vysvětlivky

Životní forma: Ef = epifyt, Ff = fanerofyt, Gf = geofyt, Hf = hydrofyt, Hkf = hemikryptofyt, Chf = chamaefyt, MFf = makrofanerofyt, NFf = nanofanerofyt, Tf = terofyt

Time: doma imigrace: ar = archeofyt – doba imigrace do roku 1 500, neo = neofyt – doba imigrace po 1 500

Stat = invazivní statut: cas = příležitostně zavlékaný, n = natural/původní, nat = naturalizovaný, inv = invazivní

Původ: M = mediterán/středomořská oblast, E = Evropa, As = Asie, AmN = Severní Amerika, AmC = Střední Amerika, AmS = Jižní Amerika, / = neuvedeno

Ohrožené a chráněné: C3 = ohrožený druh, C4 = druh vyžadující pozornost

8.1 Výsledky průzkumu a diskuze

Jak již bylo uvedeno výše, na písčovnách bylo zjištěno 172 druhů cévnatých rostlin. Druhově bohatší je písčovina Hradištko se 144 druhy. Písčovina Veltruby má přibližně poloviční počet zjištěných druhů, kterých je 77. Nejpočetnějšími čeleděmi jsou: hvězdčicovité (*Asteraceae*), bobovité (*Fabaceae*) a růžovité (*Rosaceae*). Zastoupení ostatních čeledí ilustruje obr. 8.

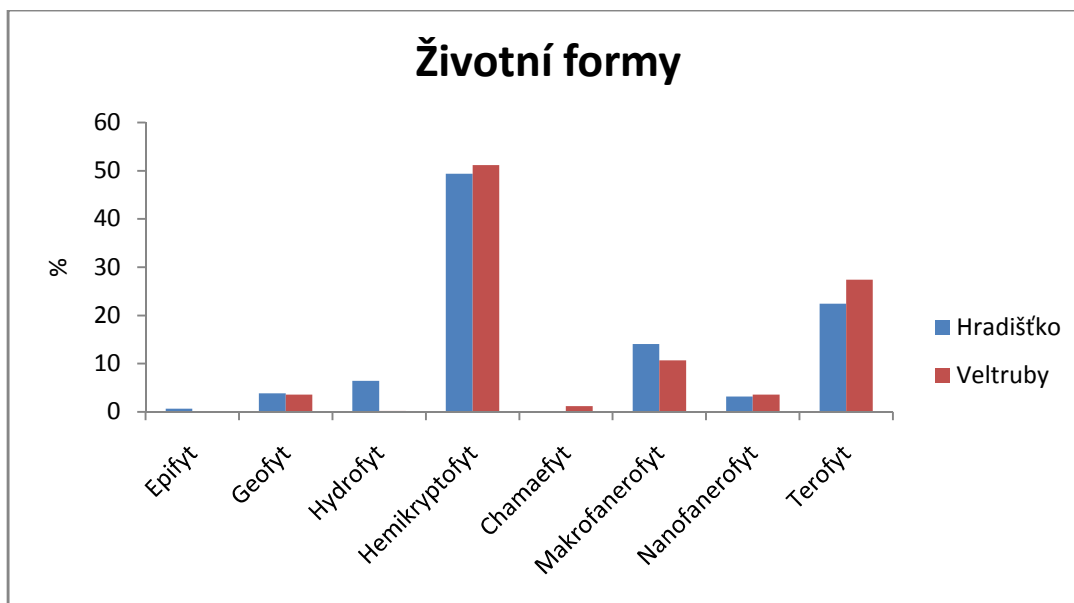

Obr. 8 Přehled zastoupení jednotlivých čeledí.

Při floristickém průzkumu bylo nalezeno i několik druhů, které jsou uvedeny na červeném seznamu cévnatých rostlin. Všechny tři druhy náleží do kategorie ohrožených rostlin C3. Jedná se o druhy: bělolist rolní (*Filago arvensis* L.), řečanku přímořskou (*Najas marina* L.) a okřehek trojbrázdý (*Lemna trisulca* L.), všechny tři druhy se vyskytují na lokalitě Hradištko. V písčově Hradištko bylo dále zaznamenáno 6 druhů, které vyžadují pozornost. Jsou to druhy: potočník vzpřímený (*Berula erecta*), šmel okoličnatý (*Butomus umbellatus*), kamyšík širokoplodý (*Bolboschoenus laticarpus*), stulík žlutý (*Nuphar lutea*), lakušík nitřolistý (*Batrachium trichophyllum*) a jilm vaz (*Ulmus laevis*). Na lokalitě Veltruby nebyly zaznamenány žádné rostliny z červeného seznamu cévnatých rostlin nebo rostliny, které vyžadují pozornost. Vysvětlení by mohlo spočívat v tom, že písčovina Hradištko je rozlehlejší a na jejím území se vyskytují plochy a

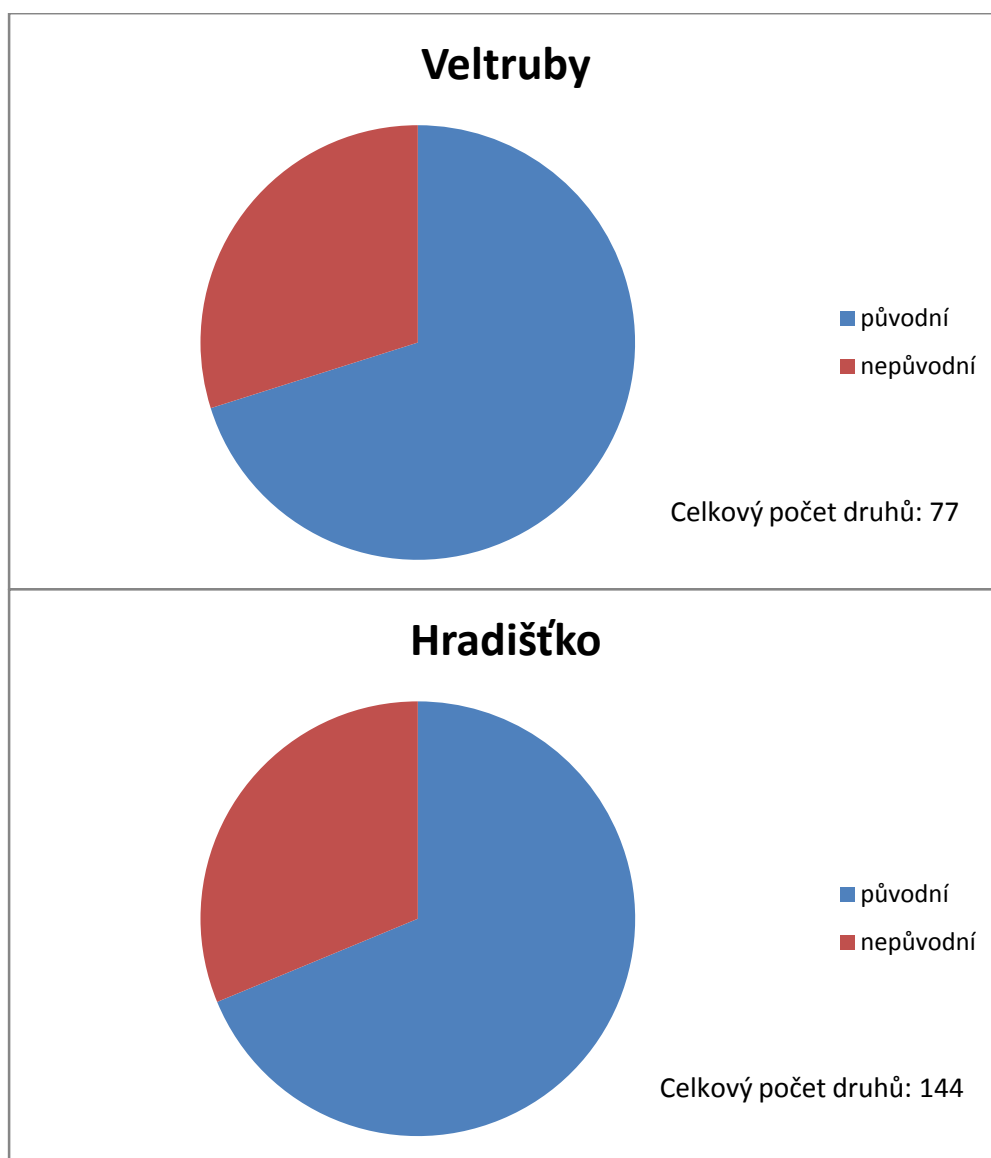
břehové porosty, které měly ve svém vývoji delší období bez zásahů těžební techniky. Dle ústního sdělení se pohybuje doba nerušeného vývoje některých břehů kolem 30 let. Přítomnost ohrožených druhů rostlin naznačuje, že lokalita má dobrý potenciál stát se přírodně hodnotným územím a zajímavým refugiem v kulturní krajině.

Jednou z charakteristik, která nás může dobře informovat o poměrech panujících na obou lokalitách je zastoupení životních forem. Názorně shrnuje zastoupení životních forem obr. 9. Z rozboru životních forem vyplynulo, že největší zastoupení na obou lokalitách mají rostliny, jejichž životní formou je hemikryptofyt. Pod tímto označením se rozumí byliny, které jsou vytrvalé až dvouleté a mají obnovovací pupeny na nadzemních stoncích těsně při povrchu půdy. Druhou nejčastěji zastoupenou životní formou byly terofyty. Teropty můžeme charakterizovat jako jednoleté byliny bez obnovovacích pupenů. Tyto rostliny přečkávají nepříznivé období ve formě semen. Procentuální zastoupení hemikryptofytů i terofytů bylo vyšší na písčové Veltruby. Rozdíl může pramenit z toho, že na písčové Veltruby i nadále probíhá těžba a bezprostřední okolí písčovny je narušováno pohybem těžké techniky. K většímu zastoupení těchto životních forem na písčové může přispět i fakt, že písčovna Veltruby je hojně využívána ke koupání a dochází k většímu pohybu osob na březích, které jsou tak pravidelně narušovány. Na písčové Hradištko jsou tyto dva faktory vyloučeny. Na písčové Hradištko se již netěží a voda není vhodná ke koupání z důvodu přemnožení sinic (obr. 7). Naopak procentuální zastoupení hydrofyt a makrofanerofyt je vyšší u písčovny Hradištko. Příčinou by mohl být fakt, že tato písčovna má podstatně větší rozlohu a těžba zde nebyla až do jejího konce přerušena. To umožnilo vznik zapojené březní a vodní vegetace, která nebyla na již vytěžených částech narušována. Mezi zastoupením geofytů a nanofanerofytů nebyl téměř žádné rozdíly.

Obr. 9 Procentuální zastoupení životních forem rostlin.

Těžební činnost na obou pískovnách byla zahájena přibližně ve stejnou dobu. Pískovny jsou od sebe vzdáleny přibližně 3 km vzdušnou čarou a leží ve stejné nadmořské výšce a stejných klimatických podmínkách. Hlavní rozdíl je v tom, že pískovna Hradištko byla těžena intenzivněji, její těžba byla již ukončena a je výrazněji větší. Naproti tomu pískovna Veltruby byla těžena s menší intenzitou, ale aktivní těžba stále probíhá a v současné době má menší rozlohu. Floristický průzkum prokázal i rozdílné floristické složení. Na pískovně Hradištko bylo nalezeno více rostlinných druhů oproti pískovně Veltruby, konkrétně 144 a 77 druhů. Pískovny se ale nelišily v procentuálním zastoupení původních a nepůvodních druhů. Na obou pískovnách převažovaly původní druhy. Pískovny porovnává obr. 10, který zobrazuje původní a nepůvodní druhy. Mapa potenciální přirozené vegetace uvádí jako potenciální přirozenou vegetaci pro tuto oblast rozhraní lipové doubravy a kostřavové borové doubravy (Neuhäuslová Z., 1998). Jako další vývoj pískoven lze očekávat nárůst druhů v pískovně Veltruby a po jejím vytěžení lze dále očekávat rozvoj břehové vegetace zejména tam, kde jsou dnes břehy zcela holé. Dalším možným scénářem na pískovně Veltruby je rozvoj vodního květu, ke kterému již došlo na pískovně Hradištko, protože pískovna Veltruby je tvořena stojatou vodou bez jakéhokoliv vodního přítoku. U pískovny Hradištko můžeme rovněž očekávat rozvoj břehové vegetace zejména v oblastech, kde byla těžba ukončena nejpozději. Jedná se především o jižní a západní břehy. U ostatních břehů lze očekávat změnu druhového složení.

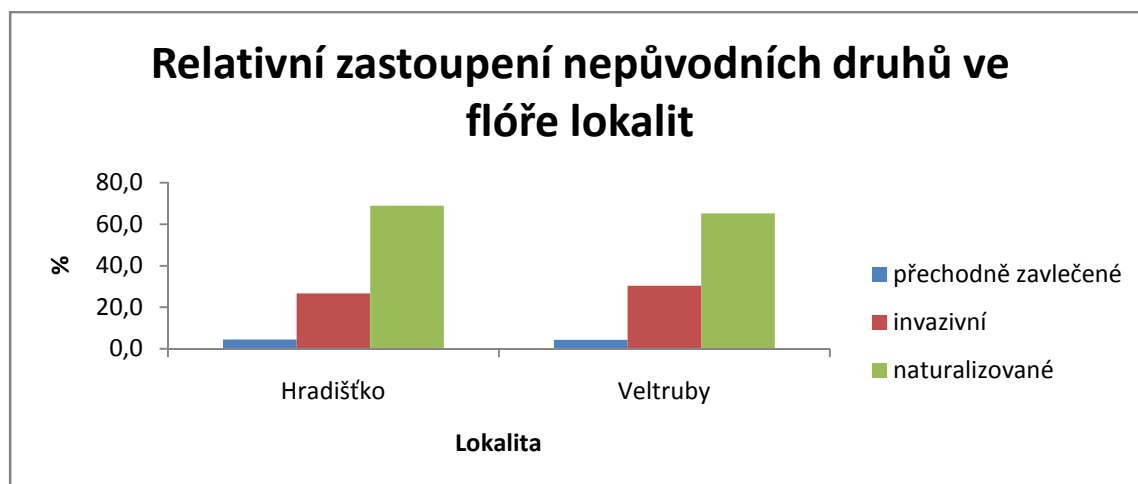

Obr. 10 Graf procentuálního zastoupení původních a nepůvodních druhů.

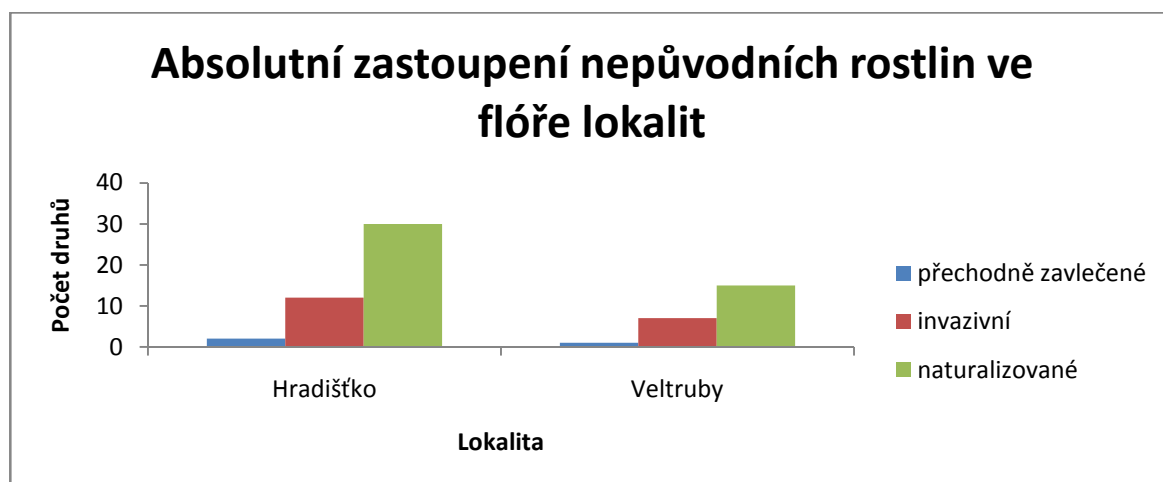
Při porovnání údajů o nepůvodních druzích docházíme k závěru, že podíl na obou lokalitách je nepatrně nižší, než je procentuální zastoupení v rámci celé České republiky. Hodnoty pro celou republiku jsou kolem 33 % (Pyšek P., a kol., 2002), výsledky průzkumu dosahují hodnoty přibližně 31 % nepůvodních druhů. Hodnota 31 % je poměrně vysoká. Při těžební činnosti dochází k vytvoření relativně rozlehlých obnažených ploch, které jsou následně kolonizovány. Tuto domněnku podporuje i zastoupení terofyt, která je druhou nejpočetnější skupinou na lokalitách.

Nepůvodní druhy lze ještě rozlišit dle jejich invazivní aktivity a jejich schopností se samovolně šířit a tak případně ohrožovat domácí flóru. Rozlišujeme druhy přechodně zavlečené, naturalizované a invazivní. Ve sledovaných pískovnách bylo procentuální zastoupení těchto rozdílných kategorií přibližně shodné. Největší podíl měly druhy naturalizované. Podrobnější

výsledky přináší obr. 11, který zobrazuje procentuální zastoupení druhů v rozdílném invazivním statusu. Dále je ještě připojen obr. 12, který zobrazuje i absolutní hodnoty získané terénním průzkumem. Lze očekávat, že pískovna Veltruby se bude po ukončení těžby vyvíjet stejným způsobem jako pískovna Hradištko. Obě pískovny mají stejné druhové složení. U pískovny Veltruby lze očekávat nárůst počtu druhů.

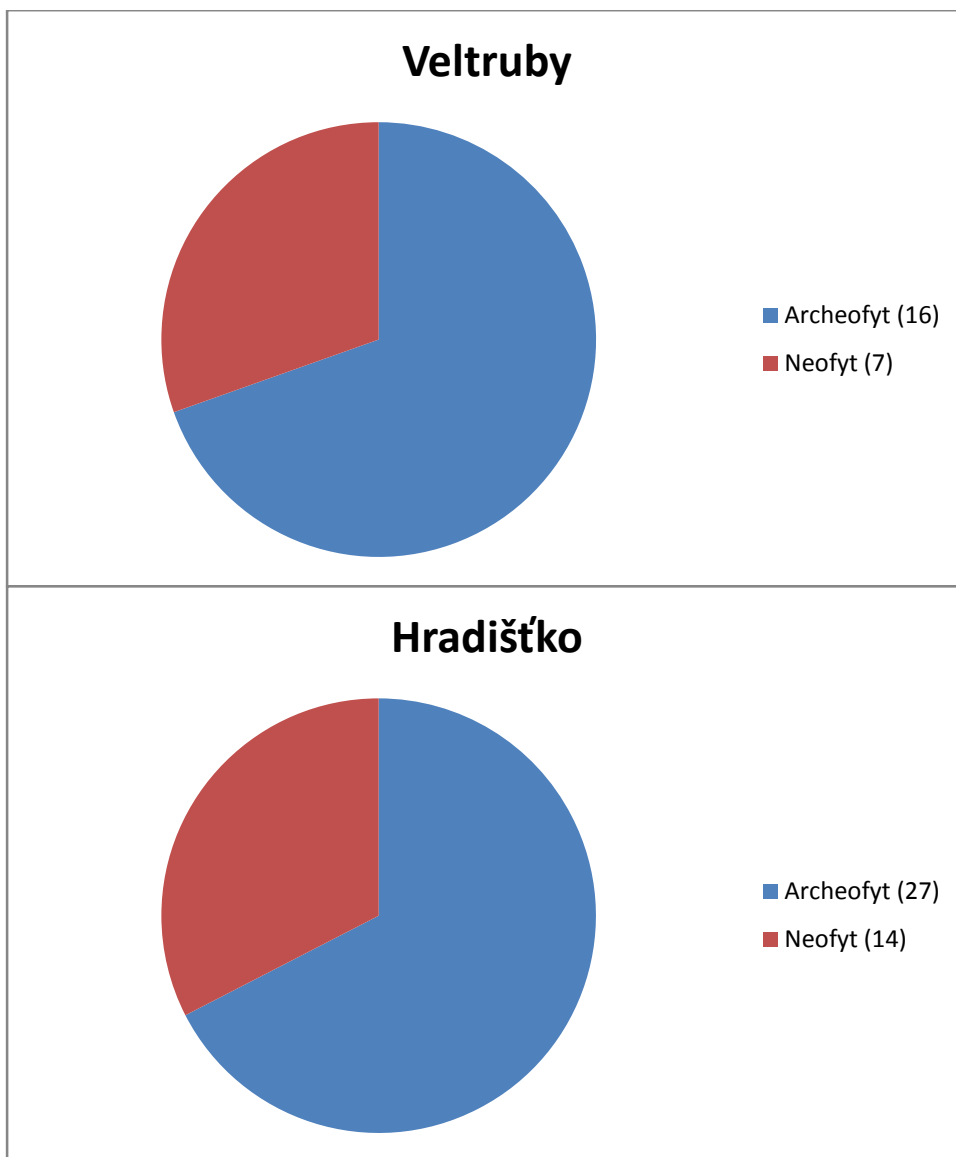

Obr. 11 Procentuální zastoupení druhů dle jejich invazivního statusu.

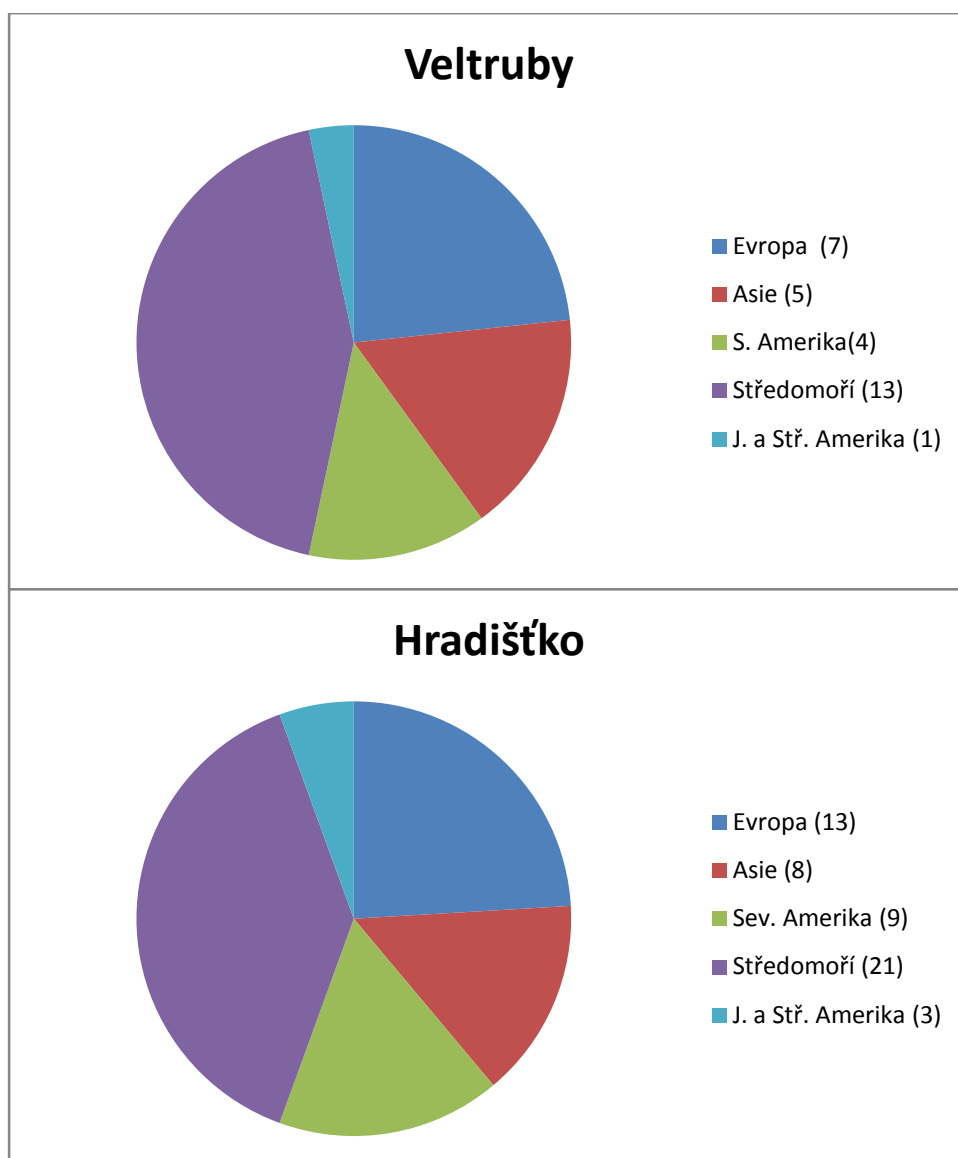
Obr. 12 Absolutní zastoupení druhů dle jejich invazivního statusu.

Zavlečené rostliny lze rozdělit dle doby jejich zavlečení na dvě skupiny. První skupinou jsou rostliny, které byly zavlečeny do roku 1500 a označují se jako archeofyty. Rostliny zavlečené po tomto roce se označují jako neofyty. Jejich procentuální zastoupení v květeně České republiky je z 24 % archeofytů a ze 76 % neofytů (Pyšek P., Sádlo J., 2004). V těchto sledovaných hodnotách se zkoumané pískovny výrazně odlišují od republikového průměru, ale rozdíl mezi pískovnamy samotnými není výrazný. Podíl archeofytů dosahuje přibližně 68 % a neofyty jsou zastoupeny 32 %. Zastoupení archeofytů a neofytů shrnuje obr. 13.

Obr. 13 Zastoupení archeofytů a neofytů na pískovnách (v závorce uveden počet druhů).

Při porovnávání druhů, které byly zaznamenány na šetřených lokalitách z pohledu jejich původní domoviny, převažovaly druhy, které pocházely ze Středomoří. Druhou nejpočetnější skupinou byly rostliny, jejichž původní domovina byla celá zbylá Evropa. Původní domovinu zavlečených druhů blíže shrnuje obr. 14.

Obr. 14 graf původní domoviny zavlečených druhů (v závorce uveden počet druhů).

9. Závěr

Hlavním cílem této bakalářské práce bylo provedení floristického průzkumu dvou štěrkoískoven u Kolína. Floristický průzkum proběhl ve vegetačním období roku 2013. Během průzkumu bylo nalezeno celkově 172 druhů cévnatých rostlin. Na písčkovně Veltruby bylo nalezeno celkově 77 druhů rostlin a na písčkovně Hradištko 144 druhů. Na písčkovně Hradištko byly nalezeny i 3 rostliny zapsané na červeném seznamu cévnatých rostlin České republiky. Jedná se o rostliny bělolist rolní (*Filago arvensis* L.), řečanku přímořskou (*Najas marina* L.) a okřehek trojbrázdý (*Lemna trisulca* L.), všechny tři rostliny jsou klasifikovány jako C3 rostliny. Tedy rostliny ohrožené. Dále bylo na písčkovně Hradištko nalezeno 6 druhů, které jsou zařazeny mezi vzácnější taxony vyžadující další pozornost. Jde o druhy: potočník vzpřímený (*Berula erecta*), šmel okoličnatý (*Butomus umbellatus*), kamyšník širokoplodý (*Bolboschoenus laticarpus*), stulík žlutý (*Nuphar lutea*), lakušník nitolistý (*Batrachium trichophyllum*) a jilm vaz (*Ulmus laevis*). Na písčkovně Veltruby nebyly zaznamenány žádné ohrožené taxony ani taxony vyžadující pozornost. Důvodem může být fakt, že písčkovna Veltruby je stále těžena a je rozlohou podstatně menší.

Nejpočetnějšími čeleděmi na písčkovnách byla čeleď hvězdčovitých rostlin, která obsahovala 34 druhů, následovaná čeledí bobovitých s 15 druhy a čeledí růžovité s 10 druhy.

I přesto, že se písčkovny výrazně liší v počtu zaznamenaných druhů, je charakter flóry podobný. Na obou písčkovnách dominovaly životní formy hemikryptofytů a terofytů. Na písčkovně Veltruby obě formy mírně převažovaly. Rozdíl může být způsoben tím, že písčkovna je stále těžena a její bezprostřední okolí je stále narušováno pohybem těžké techniky a pohybem lidí, kteří ji využívají k rekreaci.

Na obou písčkovnách bylo také prakticky shodné zastoupení nepůvodních druhů, které se pohybovalo kolem 31 %. Obdobné číslo (33 %) je uváděno pro celou Českou republiku. Písčkovny také vykazují podobné hodnoty v zastoupení archeofytů a neofytů. U písčkovny Veltruby je poměr archeofytů a neofytů 70 % a 30 %, u písčkovny Hradištko je to 68 % a 32 %. Minimální rozdíl byl v invazivním statusu, kdy jednoznačně na obou písčkovnách převažovaly naturalizované druhy. Písčkovny se podobají i tím, že většina nepůvodních druhů má svou domovinu ve Středomoří a následují druhy z ostatní oblastí Evropy.

Hlavní rozdíl mezi písčkovnami spočívá v počtu zjištěných druhů. Písčkovna Hradištko je výrazně bohatší na nalezené druhy. V ostatních charakteristikách jsou si písčkovny velmi podobné a budou se zřejmě nadále vyvíjet stejným směrem.

10. Použité zdroje

Tištěné zdroje:

- CULEK, Martin. *Biogeografické členění České republiky*. Praha: Enigma, 1996, 347 s. ISBN 8085368803.
- BRAUNOVÁ, Martina. *Těžba štěrkopísků v Nymburské kotlině a možné využití opuštěných lokalit*. Olomouc, 2010. Bakalářská práce. Univerzita Palackého v Olomouci.
- DANIHELKA, Jiří, Jindřich CHRTEK JR a Zdeněk KAPLAN. Checklist of vascular plants of the Czech Republic. *Preslia*. 2012, č. 84, 647 - 811.
- DEMEK, Jaromír a Peter MACKOVČIN. *Zeměpisný lexikon ČR: Hory a nížiny*. Brno: Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, 2006, 580 s. ISBN 80-86064-99-9.
- HAUPTMAN, Ivo, Karel POŠMOURNÝ a Zdeněk KUKAL. *Půda v České republice*. Praha: Consult, 2009, 256 s. ISBN 978-80-903482-4-0.
- CHLUPÁČ, Ivo et al. *Geologická minulost České republiky*. Praha: Academia, 2011, 436 s. ISBN 978-80-200-1961-5.
- KIRCHNER, Karel a Irena SMOLOVÁ. *Základy antropogenní geomorfologie*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2010, 287 s. ISBN 978-80-244-2376-0.
- KUBÁT, Karel et al. *Klíč ke květeně České republiky*. Praha: Academia, 2002, 927 s. ISBN 80-200-0836-5.
- KUŽVART, Miloš. *Ložiska nerudných surovin*. 1. vyd. Praha: Academia, 1984, 439 s.
- KUŽVART, Miloš. *Ložiska nerudných surovin ČR II: (nové poznatky za léta 1975 - 1990)*. 1. vyd. Praha: Karolinum a Nakladatelství a vydavatelství JP, 1992, 631 s.
- MATĚJČEK, Tomáš. *Krajinně-ekologické zhodnocení vytěžených pískoven na okrese Nymburk*. Praha, 2001. Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze.
- MLÍKOVSKÝ, Jiří a Pert STÝBLO. *Nepůvodní druhy fauny a flóry České republiky*. Praha: ČSOP, 2006, 496 s. ISBN 80-86770-17-6.
- NEUHÄUSLOVÁ, Zdenka et al. *Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky*. Praha: Academia, 1998, 341 s. ISBN 8020006877.
- PYŠEK, Petr a Jiří SÁDLO. Zavlečené rostliny: Sklízíme, co jsme zaseli?. *Vesmír*. 2004, č. 1, 35 - 40.
- PYŠEK, Petr, Jiří SÁDLO a Bohumil MANDÁK. Catalogue of alien plants of the Czech Republic. *Preslia*. 2002, č. 2, 97 - 186.
- PYŠEK, Petr, Jiří DANIHELKA, Jiří SÁDLO, Jindřich CHRTEK JR., Milan CHYTRÝ, Vojtěch JAROŠÍK, Zdeněk KAPLAN, František KRAHULEC, Lenka MORAVCOVÁ, Jan PERGL, Kateřina ŠTAJEROVÁ a

Lubomír TICHÝ. Catalogue of alien plants of the Czech Republic (2nd edition). *Preslia*. 2012, č. 2, 155 - 255.

PYŠEL, Petr et al. Catalogue of alien plants of the Czech Republic (2nd edition): checklist update, taxonomic diversity and invasion patterns: Nepůvodní flóra České republiky: aktualizace seznamu druhů, taxonomická diverzita a průběh invazí. *Preslia*. 2012, č. 84, 155 - 255.

QUITT, Evžen. *Klimatické oblasti Československa*. Praha: Academia, 1971.

ŘEHOUNKOVÁ, Klára. Spontánní sukcese vegetace ve štěrkopískovnách: možnosti pro ekologickou obnovu. In: *Zprávy České botanické společnosti Materiály 21: Botanika a ekologie obnovy*. Praha: Česká botanická společnost, 2006, 125 - 133.

ŘEHOUNKOVÁ a Jiří ŘEHOUNEK. Obnova a ochrana pískoven. In: *Ekologická obnova v České republice*. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, 2012, 94 - 96.

SKALICKÝ V. (1988): Regionálně fyto geografické členění. – In: Hejný S. & Slavík B. [eds], Květena České socialistické republiky, 1: 103–121, Academia, Praha.

SMOLOVÁ, Irena. *Těžba nerostných surovin na území ČR a její geografické aspekty*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2008, 195 s. ISBN 978-80-244-2125-4.

TOLASZ, Radim et al. *Atlas podnebí Česka*. Olomou, Praha: Český hydrometeorologický ústav, Univerzita Palackého v Olomouci, 2007, 255 s. ISBN 978-80-244-1626-7.

TOMÁŠEK, Milan. *Půdy České republiky*. Praha: Česká geologická služba, 2003, 68 s. ISBN 80-7075-607-1.

Internetové zdroje:

Mapy.cz [online]. 1996 - 2014 [cit. 2014-03-30]. Dostupné z: <http://mapy.cz/>.

Národní portál INSPIRE [online]. 2010 - 2013 [cit. 2014-03-30]. Dostupné z: <http://geoportal.gov.cz/web/guest/home>.

Průvodce po přírodních lokalitách Kolínska. *Královské město Kolín* [online]. 2011 [cit. 2014-03-30]. Dostupné z: <http://www.mukolin.cz/cz/navstevnik/vylety-do-okoli/pruvodce-po-prirodnich-lokalitach-kolinska/>.

Záměry na území ČR. *Informační systém EIA* [online]. 2010 - 2014 [cit. 2014-03-30]. Dostupné z: http://portal.cenia.cz/eiasea/view/eia100_cr.

11. Seznam příloh

Příloha č. 1: Jihovýchodní břeh pískovny Veltruby

Příloha č. 2: Východní břeh pískovny Veltruby

Příloha č. 3: Východní břeh pískovny Hradištko

Příloha č. 4: Východní břeh pískovny Veltruby

Příloha č. 5: Západní břeh pískovny Hradištko

Příloha č. 6: Severní břeh pískovny Veltruby

Příloha č. 7: Jihovýchodní břeh pískovny Hradištko

Příloha č. 8: Východní břeh pískovny Veltruby

Příloha č. 9: Pohled na západní břeh pískovny Veltruby

Příloha č. 10: Východní břeh pískovny Hradištko

Příloha č. 11: Jihozápadní břeh pískovny Hradištko

Příloha č. 12: Východní břeh pískovny Veltruby

Příloha č. 1: Jihovýchodní břeh pískovny Veltruby (foto: Jiří Pospíšil, srpen 2013).

Příloha č. 2: Východní břeh pískovny Veltruby (foto: Jiří Pospíšil, červenec 2013).

Příloha č. 3: Východní břeh pískovny Hradištko (foto: Jiří Pospíšil, červenec, 2013).

Příloha č. 4: Východní břeh pískovny Veltruby (foto: Jiří Pospíšil, červenec 2013).

Příloha č. 5: Západní břeh pískovny Hradištko (foto: Jiří Pospíšil, červenec 2013).

Příloha č. 6: Severní břeh pískovny Veltruby (foto: Jiří Pospíšil, červenec 2013).

Příloha č. 7: Jihovýchodní břeh pískovny Hradištko (foto: Jiří Pospíšil, červenec 2013).

Příloha č. 8: Východní břeh pískovny Veltruby (foto: Jiří Pospíšil, srpen 2013).

Příloha č. 9: Pohled na západní břeh pískovny Veltruby (foto: Jiří Pospíšil, červenec 2013).

Příloha č. 10: Východní břeh pískovny Hradištko (foto: Jiří Pospíšil, červenec 2013).

Příloha č. 11: Jihozápadní břeh pískovny Hradištko (foto: Jiří Pospíšil, červenec 2013).

Příloha č. 12: Východní břeh pískovny Veltruby (foto: Jiří Pospíšil, srpen 2013).